

అమృతం జనము

30443 ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 6.

జేన్ నవంబరు 1919 వ సం॥ ఏప్రిల్ నెల 30 వ తేది బుధవారము

NO. 25.

సంపుటము. ౬

సిద్ధాంతి నామ సంవత్సర చైత్ర మాస బహుళ అమావాస్య 30.

సంచిక ౨౫

అమృతం జనము

అన్ని నావులకు పరమాపదము

వెల స్వల్పము

తల నావులకు
వేరు పొందినది.
గుణము లేకుండిన
మీ పైకము మీకు
ఇయ్యబడును.
వనమూలికలచే
చేయబడును.
నువాసన గలది.

గుణ మధికము

వంచభాషను
చూచి కొనిన
మోసముండదు.
ఒకసారి పరీక్షించి
చూడుడు.
చక్కని డబ్బీలో
వెల రా అణాలు.
అన్ని దుకాణముల
లోను దొలుకును.

అమృతం జనము డి హో,

6, లెంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

109, ప్రేరి లోడ్లు, పోర్టు, బొంబాయి

Mr. G. W. M. Reynold's Novels

Other Big Type Editions.

	Rs. A.
GRACE DARLING or	
The Heroine of the Fern Island	0 12
Mary Price 8 vols. Rs. 5-	1 12
Paricide 3 vols.	1 12
Faust 2 vols. Rs. 1-8-0	1 12
Wagner 3 vols.	3 0
Seamstress in 2 vols. Re 1.	6 0
Margaret 4 vols.	1 4
Necromancer 3 vols. 2-4 0.	3 0
Agnes 9 vols.	1 4
Old London, 3 vols. 2-4 0.	3 0
Mary Stuart 2 vols.	1 4
Pope Joan 3 vols. 1-12 0.	3 0
Coral Island 4 vols.	1 4
Kenneth 4 vols. Rs. 3.	1 0
Soldier's Wife 2 vols.	3 0
Robert Macaire in 2 vols.	2 0
Young Duchess, in 4 vols.	2 4
Bronze Statue 4 vols.	3 0
Canterbury House in 3 vols.	7 0
Rosa Lambert, 4 vols.	12 0
The Massacre of Glencoe 4 vols.	2 4
Mysteries of London 13 vols.	1 8
Mysteries Court of London 17 vols.	3 0
Empress Eugenie's Boudoir 3 vols.	2 4
May Middleton 2 vols.	3 0
Rye House Plot 4 vols.	3 0
Pickwick Abroad 3 vols.	2 4
Loes of the Harem in 4 vols.	3 0
Young Fisherman, complete	0 10
Master Timothe's Book Case 3 vols.	1 12
Mysteries of Paris by Eugene Sue in 2 vols.	1 0

(Postage etc. Extra for all Books)

The SUPERIOR WATCH Co.,

536

Post Box 167 (A) Madras. E.

గం విజయం కావలెను.

యా దిగుడు (కమలం) కంపెనీలో పనులు చేయుటకు రూ. 80 నెలవలె రూ. 50 జీతముగా అన్ని జిల్లాలులోను యేజంట్లు నియమింపబడినవి. అట్టి విజయం, 12.4.1919 లోపల బంధించుటకు పంపుకొనవలయును. (1558)

కాగితం, S. P. B. Co. Ltd. రాజపురం, మదరాసు

ఫుల్లం లైన్ చేసిన భర తగ్గించబడినది.

బ్లాక్ బర్డు రూ. 8-8-0, స్వాక్ రూ. 7, వాటర్ మెక్ రూ. 7-8-0, వాటర్ మెక్ (పేపర్ లైన్ వెల్స్ ఫిల్లింగ్) రూ. 10-8-0, వాటర్ 210 రూ. 4 అలెగ్జాండ్రా రూ. 2-1-80 1514) నిర్బంధము లేనవరకు తిరుగిచ్చేస్తామి, మదరాసు.

ఆంధ్ర

ఎంజినీయరింగు కంపెనీ

ఎంజినీయరు, ఐరన్ బ్రాసు ఫౌండర్లు,

జగన్నాథపురం, కాకినాడ.

మేము ఆంధ్రదేశమునకు మధ్య నున్న కాకినాడలో యీ కంపెనీ, ఆంధ్రదేశానికి మోగముకొరకు స్థాపించినాము. ఆంధ్రులందరు సుస్మాద్యం ప్రార్థితులు. మావద్ద అన్ని విధముల యంత్రములు, సామగ్రిలు, యెంజినీయరింగు సామగ్రిలు, సి మెంటు, పెంకు, తుకు, కలప మొదలగునవి దొరకును.

తొలుత మమ్ములను సలహాచేసి, మరి రెండవ చోటునకు వెళ్లుడు.

డి. ఎల్. నరసింహారాజు,
బి.వ.బి.ఎస్.సి., ఎ.సి.వి.,

(1585) ఎంజినీయరు అందు మేనేజరు

100 మిక్కిలి మనోహరమగు నువాసకలిగిన 126

(6 జిల్లరు) కాబడినది ఆటో డిల్ బహార్ (6 జిల్లరు) కాబడినది

ఇప్పుటికాలపు రుచికరమగుది. సాటిలేని మనోహరమగు నువాసకలది. ఆటో డిల్ బహార్, సారాయము గాని, చేర్చబడకనే నిర్మించబడిన కేవల పుష్పసారము.

నీ తువాలపై కొన్ని బిందువులు చిలుకరించినచో, మనోహరమగు నువాసన నిష్పలకరించును.

ఈ క్రింది సీసాల పరిమాణములో నుండును.

(చిన్న నైజా ఆర (డాం)	సీసా 1-కి రు 0.8-0
మధ్యరకం నైజా 1 (డాం	" " 0.12-0
నెలక నైజా 2 "	" " 1.4-0
వెద్దనైజా 4 "	లేక క్లబ్ బాన్సు " 2.0-0

వి. పి. ఖర్చులు బుడ్డి 1-కి 0.8-0, 8 బుడ్డకు 0.14-0 ప్రత్యేకము వడ్డెల, పట్టుకములందలి ప్రసిద్ధమగు ప్రతిమలలోను దొరకును. దీనికి ఆ నేకమగు నకలు నెట్టు కలవు. కావున లాము కొనుగడుపును సీసానైజాను, కాద్దనైజాను ఆటో డిల్ బహార్ రను చేతను పరిశీలింపుడు. ఈ ఆటో డిల్ బహార్ యొక్క చుట్టూరమును పరిశీలనచేయుచోదగా నీ దిగుడు వారికి వ్రాసినచో ఆకాకిమత్తు గల నువాసనకార్డు ఉచితముగ పంపుదురు.

సోలయేజంట్లు:— ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్ అండు కమిశన్ కంపెనీ, నెం. 155, జుమ్మా మసీదు వీధి, బొంబాయి. మదరాసు యేజంట్లు:— మెహతాపురము త్రేంమూర్తి, చై నాబహార్ రోడ్, మదరాసు.

మలము చందనము

(1251) మెగ్గోగమునకు తుకారము కుండు పుచ్చుకొనుచున్నట్లు ఎవరికిని తెలియదు. వర్తమాన లేదు. పిడికారీ మున్నగు కనిపింపకలదు. దుష్టమైన మామలయచందనము ఎటువై తెలుపు, వచ్చు అను మామల విధముల ముగ్గులు మామల పూవులలో మున్నును. డబ్బీ 1-కి 2.0-0 గంధర్వఫార్మసీ, రాజమండ్రి.

ఆత్మజిజ్ఞాస.

కీరీరమును విడచినతరువాత ఆత్మజిజ్ఞాస. కీరీరముల సద్భావమును గురించిన శాస్త్రీయవర్ణన. ఆత్మజిజ్ఞాస. ఆత్మజిజ్ఞాసముగాను, బి. పి. ఆత్మజిజ్ఞాస చక్కని గ్రంథము. రు. 0.8-0. మేనేజరు, ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యాలయము, హైదరాబాద్ 212, మదరాసు

ప్రతినిధి భీమవరం తాలూకా సభ.

మధ్యాహ్న సమావేశము.

(మా ప్రత్యేక ప్రతినిధియొద్దనుండి)

గంగవర, ఏప్రిల్ 27:— సభ తిరిగి మధ్యాహ్నము 2.30 గంటలకు కొండ వెంకటప్పయ్య కంటలగారి ఆధ్వర్యమున ప్రారంభమయినది. సభ జయప్రదముగా జరిగినదిగాక యిది కొరకు గారపాటి అంజనేయలు తాదాగారును కామర వెంకటాచలమతిగారును (కృష్ణాజిల్లా కలెక్టరు సంగుపు కార్యదర్శులు) వ్రాసిన ఉత్తరములను కార్యకూరి స్వసింహముగారు చదివరి.

తీర్మానములు.

పాలవరం జమీందారుగారి యొక్కయు అల్లూరి రామ రాజుగారియొక్కయు ఆకాలవరణమునకు చింతిల్లును ఒక తీర్మానము గావింపబడినది. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ప్రజాప్రతినిధులు ఏకగ్రీవాభిప్రాయము పాటించక నిరంకుశాధికారము చెలాయించి చేసిన రాలతుచట్టము అనవసరము, ఆ ప్రతినిధులు భారతీయుల గౌరవమునకు భంగకరము గాన అట్టి చట్టమును రద్దుచేసి ప్రజలయంద కష్టపీ తొలగింపవలయునని ప్రతినిధులు మంత్రివర్గమువారిని గోరుటకును, సత్యాగ్రహోద్యమమునకు ఆహ్వానము తెలుపుచును, శతరక్షక కాసనముకొండ వహావ్యా గాంధీగారిని స్వచ్ఛగా సంఘాతము చేయకుండ దొరతనమువారు చేసిన నిర్బంధములు ఆక్రమముని ఖండించుచు శత్రువుల నాశనక ప్రయత్నములను నిర్బంధవాసశిక్షకు లోను చేయుట, నిరాయుధులను(పజలపై ఫిరంగులు ప్రయోగించుట) హత్యచేయుద్యమముగాన నడచు నిరంకుశత్వ ఉత్తర్యులను వెంటనే రద్దుచేసి శత్రుజల కలవరము ఆకాల తొలగింపవలెనని తీర్మానములు గావింపబడినది. పిమ్మట ఢిల్లీలోని కాంగ్రెసు లో నిర్వహించబడిన సంస్కరణ ప్రణాళికకు ఈసభవారు తమ ఆహ్వానమును తెలుపుచు ప్రజాభిప్రాయము గుర్తించుటకు సంస్కరణవిధానము మొదలగునవియొడల అపాయికరమును అనంతపై శత్రువుల ప్రయత్నమునని నొక్కిన కాణింతి ఈ సంస్కరణకు వ్యతిరేకముగా పనిచేయుచున్నవారి నుద్వేషియత్నములను నిరసించిరి. రాజ్యాంగ సంస్కరణ చట్టమును వెంటనే పార్లమెంటులో ప్రవేశపెట్టి అంగీకారమును పొందవలెనని అంగ్లేయ ప్రధానమంత్రివర్గమువారిని కోరుటకు నిర్ణయించబడినది. భాషాప్రయుక్తరాష్ట్ర విభాగము నూతన సంస్కరణ విభాగమునందు చేర్చవలెననియు ఆంధ్రరాష్ట్రము ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము నేర్పాటు చేయవలయుననియు కోరబడినది.

గవర్నరు మెంటువారు ప్రయోగించిన యిరిగేషను పంచాయితి ఢిల్లీ యొక్క ముఖ్యాంశముల నీ సభవారు అంగీకరించిరి కాని వెదకాల్యలకు నీటిని వదలుటకు పంపించుచుటకు తగు ఫులకు పరిష్కరించుటకు అనధికారులు హెచ్చుగాల యిరిగేషను బోర్డుల స్థాపించుట అవశ్యకమని సభవారు నిర్ణయాభిప్రాయము. ప్రస్తుత మి గోదావరి పడవటి ఢిల్లీలో దొరతనమువారు విచారణ చేయుచున్న ఆయకట్టు పునర్నిర్మాణము విషయమైన తీర్మానము నుపసాదించుచు కార్యకూరి స్వసింహముగారు, ఈ విచారణ ఎట్లు నష్టదాయకమో నిరూపించి అందుకై యేర్పడిన ప్రత్యేక కార్యలకు దొరతనమువారు నరియును నిబంధనల నీయకేసరియు వారు తమకు తోచినరీతిని తమ కార్యము నిర్వహించుకొనుచుండిరినియు చెప్పిరి.

రెవెన్యూ మెంటు రయతులకు చాల బాధకరముగ నున్నది కాబట్టి భూమికిప్పు కాశ్యేతముగను కాసనబద్ధముగను చేయింపవలయును. నీటిపన్ను రెట్లు నిర్ణయము గూడ కాసన బద్ధము గాకుండ అధికార్లు యిచ్చవచ్చినట్లు హెచ్చింపగూడదని తీర్మానము సభవారి సంపూర్ణాంగీకారము బడసినది.

రాజమండ్రి నిమ్మకాయలధారక సంఘమునకు పాధ్యక్షులగు డాక్టరు పాలకోడేటి గురుమూర్తిగారు, నిమ్మకాయల నుద్ధరించుటకు వారిలో విద్య వ్యాపింపజేయుటకును తగినంత ధనమును లోకలో బోర్డులు మునిసిపాలిటీలు యిప్పించవలయుననియు, వారికేర్పడిన పాఠశాలలకు గాగ్రంటులు హెచ్చుచేయించవలయునని గవర్నరు మెంటువారిని కోరుచు తమ సంఘమునకు గోదావరిజిల్లా బోర్డువారును రాజమండ్రి తాలూకా బోర్డువారును, రాజమండ్రి మునిసిపల్ సంఘము వారును గావింపిన ధనసహాయములకు ఆ సంఘముల ప్రకంసింది మిగతా సంఘములుగూడ వారి ననుసరింపగోరిరి. మరియు నిమ్మకాయలధారకసంఘము లగు పనులుచేసి ఈ విషయమున గల కోరతలను తీర్చుటకు తగు ప్రయత్నములు చేయవలసిన

దని ఈ తాలూకా ప్రజలను హెచ్చరించిరి. ఈ తాలూకా లోని నిమ్మకాయలలో విశేషమంది కృత్రిమమక స్వీకారము చేసి సంఘమునుండి తొలగిరి. అందుచేత నీ తీర్మానము ఆచరణలోనికి తెచ్చుట మిక్కిలి అవసరమై యున్నది.

భీమవరంలో నోక కళావిశ్వవిద్యాలయము, ఈ తాలూకాలోని ఉండి వీరవాసరంగజువరం గామములలో జౌన ధాలయములను బోర్డువారు స్థాపించవలయుననియు వీని క్యయము దొరతనమువారు భరింపవలయుననియు తీర్మానము చేకగ్గివముగా నంగీకరింపబడినది. పిమ్మట చేయబడిన తీర్మాన మెంతయు అవశ్యకమయినది. అది యేదన చట్టనిర్మాణసభ లలో చేకబాపలందు ప్రకంగాము చేయుట కే విధమయిన అధ్యంతరముందగుదదనియు భాషాంతరీకరించుటకు తగిన వారి నేర్పరచువలెననియు, ప్రకంగాము లన్నియు చేకబాపలలో చెన్నపురి గెజెట్టులో ప్రచురించుట అవశ్యకమనియు

ప్రత్యేక డివిజనుగా ఏర్పడిన భీమవరం తాలూకాకు అనధికారాధ్యక్షుల నెన్నుకొనుటకు స్వాతంత్ర్యముగల తాలూకా బోర్డుల త్వరలో ఏర్పరచవలెననియు, పుంతలు మొదలుగా గల పూర్వపు రాచబాటలకడముగా తగ్గివడిన కాల్యలకు వంతెనలు రెవిన్యూ మెంత్రులలోనుండి త్వరలో నిర్మింపవలెననియు, నరసాపురం భీమవరం తాలూకాలలో నోక క్యవసాయపరిశోధనక్షేత్రమును ఏర్పాటుచేయవలెననియు, నరసాపురం తా|| బో|| లోని లోకలోధండు టోలుగేట్టును తీసివేయవలసినదనియు, యిటుల నెన్ను ఈ జిల్లాలో నిలుపుదల చేయవలసినదనియు, గామియాద్యోగముల వారసత్వపుబిల్లు నుపసంహరించు కొనవలెననియు, ఈ తాలూకాలో ముఖ్యముగా అవసరమున్న కొన్ని ప్రోత్సోదన నిర్మించి చెడగొట్టిలోనున్న రోడ్లను బాగు చేయించవలెననియు, పరపతిసంఘములు గల గామములలో బ్యాంకింగ్ సౌకర్యములు పెట్టవలెననియు, వీరవాసరం, అకిడు గామములలో తంత్రీకార్యాలయము గూడ పెట్టవలెననియు, బొండాడ, కాయకుడుగునిడదురుగామములలో బలువాదా నిమిత్తము టిసాబంట్లోతుల నేర్పాటుచేయవలెననియు, ఈ తాలూకాలోని, భగ్గేశ్వరము మారుకకాల్య, బొండాడ మారుకకాల్య, తాడేరుమారుకకాల్య, మొదలయినవారుకాల్య, రుద్రాచిమారుకకాల్య, యెనమదుర్గమురుకకాల్య (బుద్ధువైరువైభాగమునకు) మరమ్మతు చేయించవలయుననియు పంటకాల్యలపని పూర్తికావించవలయుననియు, ఈపనులకు పెద్దయ్యలరెట్లు హెచ్చు కావించవలెననియు మొదలయిన అనేకముఖ్యతీర్మానములు చేయబడినది.

భీమవరంలోని హద్దించిహోళ కమిటీవారిని తక్కులను వివరముగా ప్రచురింపగోరుచు ఒక తీర్మానము చేసి అంగీకరింపబడినది.

రాలటు కాసనము చక్కరిగారు రద్దుపరచవలసినదనియు విశాఖపట్టిలోడ ప్రజా వాసు రం జ క మగు సంస్కరణ చట్టమును పార్లమెంటు లో ప్రవేశపెట్టి త్వరలో అంగీకారము బడయవలసినదనియు లేనియెడల ప్రజలలో రాజ్యాంగముకు ఉపద్రవకరమైన అసంతృప్తి హెచ్చుననియు ఆంగ్ల జే క ము లో ని ఇండియా మంత్రి గారికి తంత్రివార్తనిచ్చుటకు వెసిడెంటు గారికి ఈ సభవారు అధికారియచ్చిరి. ఇందుకు కావలసిన సాము భీమవరం తాలూకా సంఘమువారు భరింతురు.

ముందు సంవత్సరం సభను కో వెల్లకు దంతులూరికృష్ణం రాజుగా రాహ్వనించిరి.

అధ్యక్షుని అంత్యోపన్యాసము. అధ్యక్షులు తమ అంత్యోపన్యాసమున ఉత్సాహము మాత్రమున కార్యమునాథ్యము కానేరదనియు, ఉన్నతస్థానము పొందుటకు ప్రత్యేక్తీయు ప్రతిసంఘమును యత్నించవలెననియు సభ్యుల హెచ్చరించిరి. ప్రపంచమున నిరంకుశాధికారమునకు చోటులేదు. నిరంకుశాధికారము వహించినరాజ్యములు పడిపోయినవి. పోర్చుగల్ రషియాలలో గలిగిన చరిత్రనము నిదర్శముగజూసిరి. ప్రపంచ మన్ని జాతులలోను ఆంగ్లేయులు ప్రజాభిప్రాయమున కెక్కువ గౌరవము అధిక్యము ఇచ్చెదరు. చేరునకు రాజుగా రోకరున్నవారు ప్రజాప్రతినిధి సభకు క్యతిరేకముగా నడువగూడదు. ప్రజలకోర్కెల వనుకరించియే అయిన పాలింపవలెను. ఇది మిశ్రమరాజ్యాంగము. ఇక వారు మన జేములో గూడ ప్రజాభిప్రాయముగ రాజ్యాంగము సాగుటకు సంపూర్ణముగ అనకాము నిచ్చిననే తృప్తికరము. దీనినే బాధ్యతాయుతపరిపాలన యనిరి. ఇట్టి పరిపాలన నేర్పాటుచేయుటకే మంత్రివర్గమువారు 1917 సంవరం ఆగష్టు

20 తేది ప్రకటనగానిందిరి. సి డెక్ హం ప్రభుత్వము హిందూ జేములోని ప్రజలు మూర్ఖు లనియును చదువురానివారనియును అందుచే బాధ్యతాయుత పరిపాలన కర్తవ్యము గారనియు మాంటాగూ గారని యుచు న్నారు. కాని ప్రజలలో వాగ్దాయము చదువకు నేర్పినవారు కొద్దిమంది యైనను అందరకును రాజ్యాంగమునందేమి క్యవసాయమునందేమి మరేకాఖ్యునందేమి మంచిచిచ్చుజ్ఞానము గలదు. ఇందుకు, ఇచ్చట సమావేశమై తీర్మానములను చర్చించి తమ అభిప్రాయము నిచ్చినమీరే తార్కాణము. ఇదియునుగాక ఆంగ్లేయులు మన యిప్పటికంటె హీనస్థితిలోనుండి విద్యాగంధము లేని దినములలో వారిచేయున రిఫారంబిల్లు (సంస్కరణబిల్లు చట్టము) ప్రవేశపెట్టుబడినది. ఈ సి డెక్ హంప్రభుత్వము ప్రయత్నములు పాడుచేయుటకు మనము తక్షణమే యింగ్లాండుకు, ఢిల్లీ తీర్మానముల నంగీకరించి వాటిసాఫల్యముకోరకు పని చేయవారిని మాత్రమే పంపించవలసియున్నది. దీనికి చాల సాము అవసరము. ఈ సమయమున మన మెంతయరుకుగ పని చేసి మన ధనప్రాణములను జేకొనెయొక్క మోక్షమునకు వ్యయపరచు నిర్ణయము నుండవలెను. ఇదియే మంచిచిరుణము. ఎంతకాలము మనము ఆ త్వర గౌరవ హీనలనలే నున్నామో అంతకాలము ఇతరజేతులవారు మనలకు గౌరవించరు. మనలకు దగ్గరకు జేరనియరు. మన ఆర్థికస్థితి అధోగతి పాలైపోవును. మనము వారు రోకరించుటల నే పండించి, వారు అమ్ముచున్న జేతులకే వారు ఏర్పాటుచేయు ధరలకే అమ్మువలసినదనిస్థితి సంపాద్యవలెనని దినములు రావైయున్నవేమో అని భయముకలుగుచున్నది. ఈ సమయమున మనము స్వార్థత్యాగముతో పని చేయనియెడల మనసంతటివారిని మనకును గొప్పకీడు చేసినవారునుగుదుము. మనము రాజకీయముగను ఆర్థికముగను స్వాతంత్ర్యము నెన్నియిడుమల పొందియొకను సంపాదించవలెను.

సత్యాగ్రహప్రతిము మన జేము నుద్ధరించును. దీనికర్తవ్యమందము తెలిసికొనవలెను. మీ రందరకు బోధచేయు కలెను. గాంధీగారు ప్రస్తుతము సత్యాగ్రహప్రతిము నుపసంహరించుకొనినది అధోగతికరము. ఆయన సమయమునకు వేదియున్నాడు. తిరిగి ఆ మహాత్ముని అజ్ఞానాగానే ప్రతాచరణకు మనము సిద్ధముగా నుండవలెను.

పిమ్మట అధ్యక్షునకును, ఆహ్వన సంఘమువారికిని ప్రతినిధులకును వందనము లర్పించబడినది. దైవప్రార్థనతోను మాతృజేత్రముతోను మంగళహారతులతోను సభ ముగిసెను. రాత్రి చామర్లకోట ఆగ్రెకల్వరే డిహౌక్ ప్రేటరు గారు వ్యవసాయసంబంధమైన మాజీకలారకు పటములను ప్రదర్శించిరి.

కావలెను

1597

శ్రీ మైలవరము బాలభారతి సమాజమునకు శ్రుతిలయజ్ఞానముతో స్వతంత్రముగాపాడదగిన సంగీతము నాటకానుభవము కలిగి హీరోకార్టరక్తురు వేయదగిన వారొకరు. జీతము నెలకు రు 30-0-0 మొదలు 40-0-0 వరకు యోగ్యతనుబట్టి యాయబడును. కావలసినవారు సదయ సమాజము సెక్రటరీగారైన శ్రీ కొమ్మూరి వట్టా భిరామయ్యగారివద్దకు వచ్చి మాట్లాడినయెడల తప్పిళ్లు తెలియగలవు.

R. S. V. Papaya rao.

తెజవాడ శ్రీ బాలభారతి సమాజపు ప్రొవైటరు 25-4-19 అందు సభకు మైలవరం యిట్టి జమీందారు.

కన్య కావలయును

ముప్పదివిరు వత్సరముల ప్రాయముగల కాలిక్ జెడు కర్ణకంభా అను బ్రాహ్మణునికి రెండవ వివాహమునకై అర్హతగల కన్య కావలయును. వరుడు మంచిజీతమును తీయుచున్నాడు. వివాహము సనాతన ధర్మవిధిప్రకారము జరుపబడును. ఈ క్రింది విలాసమునకు వివరముల తెలుపుచు వ్రాయుడు.

సి. వి. రామయ్యగారు

డిప్టివై.వ.మహాప్రభు, గంగవరం (1599) డి. డి. అందు సి. వి. రైల్వే.

బొంబాయిరాష్ట్రపాలకులు

బొంబాయి క్రాంతికు సంపాదకుడు హార్ని మనుగారిని నిర్బంధ ప్రవాసము పాలుచేసి నిర్బంధ మార్గమున కుక్కరమించుచున్నారు. హార్ని మనుగారి సత్యప్రియత్వము నిర్భయఖండనము గంభీరమైన తైలి క్రాంతికుక్రమిక కుచ్చదశను గలిగించినవి. హార్ని మను గారాంగ్ల దేశమునందు సయితము భారతజాతీయతను వృద్ధి చేయుచు దేశీయుల కృతజ్ఞతకు పాత్రులగుదు రని నమ్ముచున్నాము. భారతీయనాయకులు

అనాదినుండియును ననేకత్వము భారతీయులకు సహజస్థితి. టైము ఆఫ్ ఇండియా విలేఖకుడు వ్రాసినట్లులు

“ఓ నా భరతవర్షమా! నీ కవులను నేకత్వము గలగనా? మనభేదములు హృదయగంతావహము గలిగించుచున్నవి. ఏ పౌరినిధుల నెవరాలకించుదురు? మాంతుకు వినునా? పార్లమెంటును వినునా? ప్రజలు అలకించుదురా? ఇది కలలోని వార్తలు. అంగ్లేయులు రాజ్యతంత్రజ్ఞులు. వారి మాయాపాయములందు మనము పడుదుము. ఆకాశగమనములై రాజ్యతంత్రమును మన కవరిచితిము. ఏల మనకు చేరిక గలగనా? అతివాదులు మితవాదులు స్వామిభక్తులు అంతయు సమంజసము; అంతయు ఫలరహితము. తేజభక్తి భరితులైన రాజనీతిజ్ఞులు గావలయును.”

నాయకుల దృక్పథము నీ లేఖకుడు యథార్థముగ వర్ణించెను. వర్ణన నులభమైనను తరణోపాయనిర్ణయముమాత్రము నులభముగాదు. బెజంటు గారి స్వరాజ్యసమితి నిర్మించినది. తిలకు మహాశయుని గౌరతస్వరాజ్యసమితికి స్థిమితము గలిగినది. శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు దురదాస్వాతంత్ర్యసంఘమును స్థాపించిరి. బెజంటుగారు జాతీయస్వరాజ్యసమితిని స్థాపించినది. దేశమునం దంతటను రాజ్యాంగసంస్థాపనలు నిస్త్రబములుగ నున్నవి. అహంకారాభిమానులకు సంయోగ మాతృశుజ్ఞమునందే సాధ్యము. భిన్నాభిప్రాయములు గల నాయకు లింగ్లాండునందు భేదాభిప్రాయములను మరచి దేశసేవా పరాయణులగుదు రనుటకు సూచనలు గలవు. మితవాదనాయకుడు శ్రీనివాస శాస్త్రిగారు వేరుమతముల వారితో గలిసి పని జేయుటకు జంకడు. వి. పి. మాధవరావు పత్రిలు కపర్తి కెల్కారుగారులును నిస్సందేహముగ శ్రీనివాస శాస్త్రిగారిలో నేకీభవించగలరు. స్వదేశమునందు భేదాభిప్రాయములు ప్రబలినను నుపద్రవ వాతావరణముగల విదేశమునందు లోకమాన్య తిలకుగారి సాహచర్యమును బూని సకల మతముల వారును దేశక్షేమమునకై పాటుపడుట కీర్వరుడు ధైర్యధైర్యముల నొసగునాత!

గంధిమహాత్ముని నిర్ణయదేశము

లోకమునకు మహా కష్టకాలము సంప్రాప్తమగుచున్నదని లోకవార్త లనుడినము వ్యక్తము చేసినవి. ద్వేషమునకు ద్వేషము క్రోధమునకు క్రోధము హత్యలకు హత్యలు దౌర్జన్యమునకు దౌర్జన్యము ప్రతిక్రియలు గావని పాశ్చాత్యరాజ్యముల చరిత్రలు చాటుచున్నవి. సంగ్రామముల మొందినను సాంఘిక సంగ్రామము ప్రబలుచున్నది. సైన్యబలప్రభావ మస్తమించినను సంఘబల ప్రభావము ధనబల ప్రభావము విజృంభించుచున్నవి. పాశ్చాత్య సభ్యతకు పాశ్చాత్య రాజ్యములందు శాంతిని స్థాపించుటకు శక్తిచాలకున్నది. ప్రాచీనసభ్యతా బద్ధమైన భారతజాతీయందు శాంతిని స్థాపించుటకు పాశ్చాత్య సభ్యతకుగల శక్తి సామర్థ్యములను కాలము నిర్ణయించగలదు. శాంతిస్థాపనమునకై పాశ్చాత్య సభ్యతకు స్వదేశమునందు లేని శక్తి సామర్థ్యములు విదేశమునందు గలగజాలవు. విమానములు మరఫిరంగులు బాంబులు

విషనాయకులు శాంతిస్థాపనమునకు నిరుపయోగములు. సుస్థిరమైన శాంతిస్థాపనమునకు సత్యము అహింస ధర్మము మూలభేదములు. సందిగ్ధ సమయమునం దితరనాయకులు పాలకులు భయకంపిత లగుచున్నను గాంధీమహాత్ముడు నిర్భయ స్వాంతుడై క్రజలకు హితోపదేశమును జేయుచున్నాడు.

“దేశమునకు గొప్ప నేత నేయాలెన్ని సదా సత్యమునే పాటించుట యుక్తమని నాయభిప్రాయము. ప్రాణమునకు సాక్షునకు హాని కలగ జేయుట మానివైచుటగూడ దేశసేవ జేయుటయనియే నానమ్మకము. కాబట్టి సత్యాగ్రహోద్యమమునకై నేజీయు కార్యముల యన్నిటియందును సత్యమునే నే నవలంబించెదను. అసత్య మెన్నడును నలకను. ప్రాణహానిని సాక్షున కపాడుమున కలగ జేయను. ప్రత్యక్షముగ గాని పరోక్షముగ గాని అట్టి కార్యములను ప్రోత్సహించను. ఇదియలగుడ ఈ సిద్ధాంతమును అంగీకరించునటుల కృషిసంఘి వాడెను. వీలైన సమయములయందు ఎల్లప్పుడు సత్యవ్యాపకమును జేసెదను. ప్రజలకు అహింసనుగూర్చి బోధించువాడను.

అల్లరినాపుట మన ధర్మములలో నొకటి. అల్లరి నణచుటలో పశుబలముకంటె అత్యుబలమును ధర్మబలమును చాల అధికముగ నుపయోగించును. భయంకర క్రౌర్యములవలన మన కెట్టిలాభమును గలగ లేదని మనము గ్రహించితిమి. దాని కిది సన్మతి విడిచివెట్టుటకు నెట్టి సంబంధము లేదు.

ఈ క్రౌర్యమువలన హిందూదేశమున కేమిలాభము? ఒక్క ఫలితముమాత్రము స్పష్టముగ గన్పించుచున్నది. అంగ్లేయులకు మనకును మనస్ఫూర్తి విశేషముగ పెరిగినది. నిర్దోషుల నేకమంది చంపబడిరి. ఇట్టి దుర్మార్గులను నే మనస్ఫూర్తియులను సంపాదించ జూచితిమేని ఆ దుర్మార్గు మెల్లకాలము నిమిమించ నిబంధనలకు బాబడి నడచిన నే ఆ ఫలితముల ననుభవించ తలగును. అట్లు లభించిన సత్యములు నిజమైన సత్యములు కానేరవు. ఇంకవలన మనకు నిజమైన ధర్మబలమును సత్యబలములేదని వ్యక్తమగును. అందుకనియే సత్యాగ్రహము వలననే గాని హిందూదేశమునకు మోక్షము లందని నేను చెప్పినది. సత్యాగ్రహ మేదియో మరియొక కరపత్రికను మీకు దొలుప పంపితిమి చెదను.

హార్ని మహాత్ముడు ఈ దారభూత స్వరూపులు. ధైర్యవంతులు. స్వాతంత్ర్యమును తారకమంత్రమును మన కుపదేశము జేసిరి. కనబడిన తప్పులన్నిటిని నిర్మూలక తెలియచ్చిరి. ఈయన అంగ్లజాతికి కరోభూషణము వారికి మహాపాపకార మొనర్చిరి. ఈయన భరతఖండమున కొనర్చిన మహాపాపకారము భారతీయు లందరను ఎఱుంగుదురు. ధీరదళ సత్యాగ్రహి ప్రవాసమున కంపదహించుటకు చింతించుచున్నవాడను. నా తరీరస్వాతంత్ర్యము నిలబెట్టుకొంటిని. తనప్రతిపక్ష నెలకొన్న కొనుటకు హాన్సుకు గారికి అపకాళము గల్గించుటకు హార్ని మహాత్ముడు తొందరయు అద్భుతవంతులు. నాకట్టి యదృష్టములేదు.”

మహర్షి ద్వితీంద్రవాధ తా కూరు గాంధీ మహాత్మునకు పంపిన లేఖనుం దీ భావమున వ్యక్తము చేసెను.

“పూజ్యుడగు మిక్కిమా! అసత్యమును సత్యమునే జయించుటకై, ఎంతమాత్రము వెనుదీయక, దారిలెన్న తెలియని పరజలకు పాడుకడ కల మనని, నేను మిమ్ములకు హృదయపూర్వకముగ గోరుచున్నాను..... మీరు దైవప్రేరితమగు జ్ఞానము నాస్వాదించుచున్నాగు. దీనిగూర్చి కేంకించుటకు బదులు, మీ యాదేశములు భగవదాదేశము లని భవదస పూర్వకముగ గ్రహించుట యవసరము.”

హిందూదేశ క్రాంత్యము నిర్బంధ విధానమును నవలంబించ సమకట్టినట్లులు పాలకుల ప్రకటనలు వ్యవహారములు విస్తృతము చేయుచున్నవి. నాయకులకు ప్రవాసములు, రాజ్యాంగాందోళకులకు దండనములు, పత్రికలకు ధరావతులు క్రొంకర్యములు, సంపాదకులకు క్రవాసములు, ద్రోహములకు మార్గబలాలు పాలకులవలంబించెడి రాజనీతి. ఎవరి కెపుడేమి మూడునో తెలియదు. హత్యలు బలాత్కారములు అల్లరులు దుండగములు ధర్మబాహ్యములు. ధర్మనిరతులు గంధిమహాత్మునివలె నిర్భయముగ ధర్మోపదేశమును జేయగలరు. మానవులకు

తారకము సత్యస్వరూపమైన అత్యుజ్జముగాని అసత్యస్వరూపమైన పరపీడనముగాదు. ద్వేషము వలన ద్వేషము పుట్టును. ప్రేమవలన ప్రేమ గలుగును. ద్వేషమువలన గలిగిన లాభ మనిత్యము. ప్రేమవలన గలిగిన లాభము నిత్యము. గంధిమహాత్ముడు పదేశించిన యాత్మ యజ్ఞ ధర్మమును లోకము గ్రహించినపుడు రాజకీయ సాంఘికార్థిక వ్యవస్థలందు గల వికరీతసంబంధ బాంధవ్యములు పవిత్రములై విశాలములై సహజములై మానవ ధర్మము మానవకల్యాణము సుస్థిరముగ స్థాపితము గాగలవు. అత్యుజ్జ ఆ దేశమును భక్తిశ్రద్ధలతో భారతీయులు పాలించిన ఆత్మవిజయమును ధర్మవిజయమును బొంది కామితార్థములను బడయగలరు

స్థానిక వార్తలు

గొప్పసభ:—మదరాసు కాంగ్రెసుసంఘము వారి తరపున పంజాబు అల్లరులకు చర్యించుట కేపు జరుగవలసిన సభ ఎల్లండివర కాపుడల చేయబడినది.

అయ్యగారి తిరుపతి రాజుగారు:—ఆంధ్రజిల్లాల కరణముల సంఘముల తంపున పనిజేయుచున్న మోగల్లు కరణము అయ్యగారి తిరుపతిరాజు గారు విశేష ఆసక్తిగ మోగల్లులను గురించి జాక్ నెలఖర్చు కొరవనాయదా సుదర్శనము చెప్పి పట్టణంబు అధికార్థ దర్శనంజేసి యున్నారు. ఈ తేదికి ఆయా జిల్లాల కరణుల వాత్సల విషయమైన మహర్షులకుడ గవర్న మెంటువారికి పంపి యున్నారు. అని యొందు వార్త యుచున్నది.

సాంకేతిక శాస్త్రజ్ఞుల సభ:—వై సభయొక్క వార్షికోత్సవము నిన్న సాయంత్రము తిరుగల్లిక్కోటిలో మానసి యలగు స్వామయ్యార్తి సైన్యగారి యాధిపత్యముక్రింద జరుగవలయుగా జరిగినది. అల్లాడి కృష్ణస్వామయ్యగారు “వృత్తికావచారము”ను గురించి గంభీరస్వాసము నిచ్చిరి. గణేశయ్యగారు సభారోహిత్వము చదువును, సభకు కావ్యత భవనమును కట్టుటకు గాని దివాను బహదరు రామానుజము శ్రేష్ఠిగారు వెయ్యిరూపాయలు విరాళముల నిచ్చిరి (తరతించిరి).

మతురక్షక సభ:—మతురక్షక సభవారి 39 వ వార్షికోత్సవము నిన్న సాయంత్రము విల్లొరీ మూడవ మహాసభ నదిగినది. స్వామయ్యార్తి అల్లరు గోపా గారు సభాధిపత్యము వహించిరి. నగరమునందలి పలువురు ప్రముఖులు సభ నలంకరించిరి. కార్యదర్శి గతి సాంకేతికవిశేషమును చదివిన తదనంతరము ఎస్. కమలాంగయ్యగారు తరతరము మాన్యుర్రు గార్లు సంఘము చేయుచున్న పనులకు శ్లాఘించుచు మాటలాడిరి. తదనంతరము, రాజోవు సంకల్పరమునకు సభకు స్వామయ్యార్తి కవుట్టు ప్రాటకుగార అధ్యక్షులుగను స్వామయ్యార్తి అల్లరు రహిం, గామనాథపురము రాజు వివాకు బహదరు గోవిందరావు చతుర్ధ్యుడగు గార్లు ఈ సాధ్యతలు గను, ఎం. ఎ తిరువారాయదాదాత్యులుగారు కార్యదర్శి గను నెన్నుకొనబడిరి.

హిందూదేశ స్వరాజ్యసంఘముయొక్క తృతీయవార్షిక సమావేశము:—జ్యోతిష్క బాప్టిస్టగారి అధ్యక్షతక్రింద గత శుక్రవారము ఆహమధు నగరమున హిందూదేశ స్వరాజ్యసమితి యొక్క తృతీయవార్షిక సమావేశము జరిగినది. అంగ్లదేశములో స్వరాజ్యవిషయమై పాటుపడుచుండిన బాప్టిస్టు తిలక్, కరండికారు గార్లయొక్క శోకసేను అభినందించుచును, అంగ్లదేశములోని కార్మికపక్షమువారు వారిరాజకీయసభలో హిందూదేశముయొక్క స్వరాజ్యము ఒకభాగముగా చేసినందుకు కృతజ్ఞతకు దొలుచుట అంగ్లదేశమునకు రాయభారమును గాని పోవుటకు కలకారు, కపర్తిగార్లు మంపుటకుగూర్చియు శీర్కానములు ఆహ్వానించబడినవి. రాజోవు సంకల్పరమునకు కార్యనిర్వాహకులు ఎన్నుకొనబడిరి. భాగంగాధరతిలక్ గారు హిందూదేశ స్వరాజ్యసమితికి అధ్యక్షులుగా ఏర్పాటుపడిరి.

5

జర్మను రాయ బారము

పార్థివీను, ఏ.పి. 20:— వర్షములున్నట్లు ప్రతీతిధులకు బంపుచున్నార మని ప్రభుత్వమునాకు ప్రకటించినది. జర్మను వాతావృత్తికా సంఘమువారు తెలుపుచున్నారు. బాష్పకణినివారిని ప్రతీతిధులకు నంగీకరించకాలమని కన్పించి అట్లొర నారు తెలిపిరి. మిత్రమండలి ప్రతీతిధులకు ఎంత అధికారమింజుబడినదో అంతటి కారముననే జర్మను ప్రతీతిధులకు కూడ ఈయనిలయు ననిరి.

లండన్, ఏప్రిల్ 21:— పార్లమెంటులోనున్న విశేషము లిట్లు తెలుపుచున్నాము:— ఏప్రిల్ 26 తేదీన వెర్నెయిబుల్లో 200 జర్మను ప్రతినిధులకు సన్మానించుటకు ఏర్పాటులు జేయ బడినది. అట్టి యగుటచేనే జర్మనుల ప్రత్యుత్తరము ఆగ్నే ర్మణకరముగ నున్నది. దీనివలన జర్మనులు నిజమగు ప్రతిఘటనకు సంపుటబడి ప్రయోజనము లేదని నమ్మని తేలుచున్నది. ఈ ప్రకారమే జర్మనులు వ్యవహారిక నిశ్చయించుకొన్నచో వెర్నెయిబుల్ కార్యక్రమముంతయు తానుమార్చును. అనియి వెర్నెయిబుల్ సర్వరూపమిగ సమాజముగూడ జరుగుట దుర్భుట మగును.

లండన్, ఏప్రిల్ 21:—పార్లమెంటులోనున్న ఆమెరికన్ విశేషవర్తిల్లు తెలుపుచున్నది:—పరామర్శితులను జర్మనీ వలన ఎక్కిత్రహదము జల్లినను లేక ఎక్కిత్రహదము కలుగజున్నను జర్మనీని ఉత్తరవాదిగ జేయుటకు నిశ్చయించి పరామర్శితుల నకు అధికమిచ్చినచో తేగాయని విశేషముగ చర్యజరిగినది. పండితవర్తులగా (గేయర్లిట్జ్, పరామర్శితులు యునైటెడ్ స్టేట్సు వారు ఒకరినొకరు కాపాడునటులు (చుద్ధయముగల్గునపుడు) పండితవర్తులను జేసికొనెదరని పార్లమెంటు సదంతులు గలవు.

పార్థివమునండి సమాచార మిట్లు తెలియుచున్నది:—
జర్మనురాజువారును గురువులు, వీరందఱును గొప్ప
పదవియందున్నవారై యుండుదురు. వీరికి బ్రాహ్మదార్శనరంజా
గారభ్యక్షులు. ఏప్రిలు 28 తేదీవరకు వెర్సయలుట పోజాల
రని మార్గబంధాదుగా వీరికి నిన్నటి సాయంత్రమున అలస్ట్యుగ
తంత్రముచేసి.

అందఱు, ఏషియా 21:—బాధ్యత లేనట్టియు, ప్రభావతి
లేనట్టి కి స్థురిని పెక్కుయిల్లుకు పోవుటకు పెక్కునలు కొండీతన
మాగ మేర్పాటు. దీనిని అందఱును ఏక గ్రీతమాగ ఖండించిరి.
మిశ్రమండలి లేఖకు జర్మనలు బుద్ధిభూష్టముగ తత్పత్త
మును జేసికొనుచున్నారని, ఇది జర్మనల నై జనునిరి. తన
స్థితిని గురించియు, మిశ్రమండలికి తనకుగల సంబంధములను
గురించి లేనిపోని దుర్భ్రమను గల్గించుటకు ప్రయత్నింప
చుంటి రనియు తెలుపబడినది. రాజుబారములతో కాలమును
గడపుటకు ప్రయత్నించుచున్నారు. మిశ్రమండలి ఖచ్చిత పు
టుత్తరపుతో నైన రంబాజో ప్రభువు గారును వారి సహ
కారులను మేల్కొనివదలని అనుకొనుచున్నారు. ఇట్టివిల్లర
చేట్టలను మిశ్రమండలి ఎంతమాత్రము సహించజాలరని జర్మ
నలు ప్రకాశించెదరు గాక యని యనుకొనుచున్నారు.

జర్నలులు మిత్రతుండలివరతులను అంగీకరించిన పార్టీ
రినునుండి సమాచారములు వచ్చుచున్నవి. ప్రారంభపు సంద
వరతులను జరుపుటకు సాధికార ప్రతినిధులను వెర్నయిల్లుకు
బంపుటకు నిశ్చయించుకొనిరి. కవులు బ్రోఫ్ డాక్టర్ టాజా
గాగను హెర్కెల్ ల్యాండ్సుబర్గ్ గీస్టర్ను (మంత్రి) హార్
లిట్టె, ప్రషియను సభాధ్యక్షుడు హార్ మెల్గ్రూయిన్ వార్న
ర్గ్ కంపెనీ క్లరీఫ్టాపనుడు, హార్ మాకింగు, అంతర్జాతీయ
న్యాయవాదియు ఆరుగురు ప్రతినిధులని తెలుపబడినది. మొ
త్తమ జర్నలు ప్రతినిధులును, వారి అనుచరులును గలిసి 15
గురు ఆరుదురు.

శ్రీశ్రీకలవరములు

ఒక విజ్ఞాపన
 లండను, ఏప్రిలు 17:—హిందూజాతీయ జరుగుచున్న
 విషయములను గూర్చి ప్రతీకలు విశేషముగా ప్రకటించుచు
 న్నున్న ఈ వార్తలనుకొన్న ఒక వారము అలస్యమైన శీతి
 వార్తలను, మరికొన్ని అతిసంతోషములగు అనివార ప్రకటిత
 వార్తలను డిల్లీయందు మార్తము ఈ కలవరములు గలగు
 చున్నందున ఎవ్వరను భయపడుటలేదు. క్లిగ్నస్థ రస్సెలు
 జోనెస్ కింగుగార్లు వాడుకలుగానుండిన సివిలు సాప్రెంట్రి
 రక్షక సంఘమువారు రౌలటు కాపరములు (సామ్రాజ్య పరి
 పాలనావసర సంస్కరణల గాక) హిందూజాతీయజల కయ్య
 ములుగా నున్నవిగావ వానిని తొలగింపరలె నని ఒక ప్రకట
 నము గావించిరి. ఇంగ్లీషుప్రజలు రాజ్యాంగసంస్కరణముల
 ప్రాముఖ్యతను అంగీకరింపజాలకపోయినను రౌలటు రిఫార్టు
 నందు చూపబడిన విద్రోహాద్రయములను రహస్యసాధనము
 లను పూరికగాగహించిరి. (చుద్రానుటెచ్చు స్పెషలుకేబిన్సు)

అందఱు, ఏప్రిల్ 19:— హిందూజేత కలవరము
అను అందఱును ఆశీర్వాదము జూచుచున్నాము. ఇంగ్లండువై
హిందూజేత జనులు కొందఱు ఆమెరికాలో ఆందోళనము నా
రంభించిరి నను, ఈ ఆందోళనము విస్తృత జనలవలనను జర్య
నలవలనను ప్రాత్యహింసపడి పనియు డెయిలీ న్యూస్పత్రి
కకు న్యాయమును విలేజ్రి వ్రాయుచున్నాడు. మనము
హిందూజేతమునగుడి ఆహారపదార్థములను తెప్పించునని
హిందూజేతములోని వారి కేమియు లేకుండు చేయుచున్నా
ము. హిందూజేత ధనశుంభదకు పీఠీకేమియుచున్నాము.
బ్రిటిషువారికి లాభములు గలగుటకుగాను హిందూజేతమున
నల్లమందు వ్యాపారమున, సాగాయముల వ్యాపారమును జర
పుచున్నాము. ఆందోళనలచే చెప్పబడు విషయములలో
నిది కొన్ని. వీనికి ప్రత్యుత్తరము నిచ్చుటకు ఇంగ్లీషువా
రెగలను వచ్చుట లేదు. (నూదాను టైముస్ పేపరు కేబిల్సు)

అనంత, ఏప్రిల్ 19:—హిందూజీతమునుండి తెలిగి
నవ్వుచున్న సేవలు కలవరము పూర్తిగ అణచివేయుదుననకు
హిందూజీతముననే యుండుట కంగీకరించినందున ఇప్పుడు
నందరకు సుఖోపదేశి.

అంశము, ఏ పేజీ 22:— బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు
 (మనైటెన్సు కింగ్డం) సోవియటు విధానమువంటి ప్రభుత్వ
 మును ప్రవేశపెట్టవలయు నన్న తీర్మానము స్వతంత్రకార్యక
 సంఘమువారు హద్దస్పృహతో జరిగిన సభయందు అందఱును
 ఏకగ్రీవముగా నిరాకరించిరి.

లంఛన, ఏప్రిల్ 22:—అంగ్లో స్పెయిన్ షిడంబడిక నేడు సంతకమైనది దీని ప్రకారము స్పెయిన్ నామ అంగ్లము లకు నూటికి 5 పానులు వడ్డీ చొప్పున 80 లక్షల పానులను ఋణ మొసంగెదరు. స్పెయిన్ నుండి నుంగ్లములు లేకుండగ కమలూఫలములను దిగుమతి చేయుటకు అంగీకరించి, ప్రతి మాసమున స్పెయిన్ నకు ఇంగ్లండు నుండి 150,000 టన్నుల రాత్రిపి బొగ్గును ఎగురుతి చేసెదరు.

మన వ్యాపారములకు సంబంధించిన (ఫలమునైనను) (బిడ్డియే) ఇండియాలో ప్రభుత్వమునకు మాంట్రీగూ గారి దర్శనమున అజాగ్రహణముగా ముగిసిపోయినదర్శనము అనుసరింపబడినదే. హిందూజాతీయ పరిపాలనము అతి దుర్బలమై సాంఘికముగా వ్యాపించింది.

కెట్టుమినిష్టకు గ క్షితిక్రమిక కలవరముల సందర్భమున
బలము నుపయోగింపవలెనని వ్రాయుచు మాంబేకు మెచ్చునర్థ
సంస్కరణముల సందర్భమున మంత్రివర్గమునకూడ కొందరు
వ్యతిరేకులుగ నున్నారనిగాన వాని నయు జరపుటకు తక్షణ
మొక యు తరువు నిశ్చయవలెనని వ్రాసినది.

ఇతర వార్తాపత్రికలు తమ అభిప్రాయములను బహు
రంగముగా చెప్పించి:— “తిరుగుబాటు” అను కీర్తి క్రింద
(ఈ మాట రాజ్యశ్రుతినిధిగారిచే ఇటీవల అల్లరుల సందర్భమున
నుపయోగించబడినది) తిరుగుబాటు అని చెప్పబడుచుండు అతి
కయోక్తిలేదని తెలిపి హిందూదేశ కావ్యాలును, వారు వార్తా
లను అతిక్రమముగా ప్రకటించుచున్నందులకు వారిని ప్రశం
సింది మాంటేగు సెయ్యువర్లు సంగ్గురణములకు ఈ కల
పరణులను యాదీపేక్ష మాడదని ఖండితముగ తెలిపి ఇంకను
ఇట్లు ప్రానినది:— మాంటేగుగారు పాతకాలము నున్నప్పుడే
ప్రస్తుత కలవరమునకు మూలమగు (పథులసంహృత)ను కటస్థి
చెను. మాంటేగుగారు హిందూదేశమున నుండగా సెయ్యువర్లు
ప్రభువుగారును వారునుగాడ అనుభవజ్ఞులగు రాజకీయ దురం
ధులు అనుభవమును ప్రోపివైది అనుభవహీనులును కావ్యా
చరణామౌనశ్రుతులగు వారి యుద్ధచేరి. కాన వారి రిపోర్టు
నందు ప్రశస్తతమున వాస్తవమునగు విషయము కొంతయున్న
ను అగ్రములేని కర్తవ్య విషయములు చాలగలవు. అభిక్రాంత
మునకు వర్తింపబడిన స్థితులను హిందూదేశమునకు వర్తింప
జేయుచుండుటయందు వారు సుచింతిచేసిరి. ఈ తిరుగుబాటు
వలన రాజ్యాంగ సంస్కరణములకు పథము
ప్రవేశపెట్టుబడున అలగ్యము గలుగ వచ్చును కాని
సంస్కరణముల కవరముగలను. సెయ్యువర్లు ప్రభువుగారు
పూనుచున్న చర్యనుండి చర్యకు కీపుముగాఁగితినిని కా. తిని
పునస్థాపితము చేయనలెను. నిద్రానా కాగరులు హిందూదేశమున
బ్రటిషు పాలనము దుర్లుపమగునట్లు చేయగోరుచున్నారు.
హిందూదేశమున ప్రస్తుతము నిష్పంటుకొను పద్ధతులు అత
రించుచున్నది. అటుకొనకుండునట్లు చేయగలిగిపోవున
మద్దెవ్వరనుటయు. ఇష్టము సలుపుక చూట్టవలెనది. సర్
మైకలు ఓద్వాయుగా వెనుక ఉద్యోగమునకు వచ్చువాగా
తిరుగుబాటు నణచుటయందు ఓద్వాయుగారిపన్ను కేక్తిని
గలిగియుండరు. కాన ప్రస్తుతము సర్ మైకలు ఓద్వాయు
గారిని తమ పదవియందే ఉండవలెనని కోరుట అర్హమనరము.

నాంధ్ర నాటి బాధ్యత.

ఈవినిగు స్వాంధర్వ పత్రిక గల మైకలు ఓడవయలు
గారినిగూర్చి మైక్నాస్ పత్రికవలెనే అభిప్రాయము నిచ్చినది
బర్మింగుహం పోర్టు పత్రిక యీ కలవరముల కన్నిటికిని
గాంధీగారే మూలమనియు, ఆకాంక్షలగు సామ్రాజ్య ప్రభ
లను నిలిపియంచుట గాంధీగారికంటె అక్రమకడకిని తెలియ
దనియు ఆందోళకులు కష్టస్థులు నేర్పజుచుటకు ఏమిమనై
నను గొర్రెనునున్నారనియు వ్రాసిరి.

ಕಾಲದ ಬಿಲ್ಲು

పాల్గొని జైల్లు ప్రతీక రాలిపోయి బిల్లును సంపూర్ణముగా నామోదించు ప్రతిపక్షములో లొంగి ప్రభుత్వాధికార సంపత్తులను విడుదలచేసినచో హిందుజాతీయనాయకులను కాంటిని నిలుపుకొనుభారమునుగూడ విడుదలచేయుకొనవలసినదేనని చాసేదది.

చిట్టా ఇండియా కృతులు

దెయిలీ కౌల్స్ గ్రాపు పత్రిక గూడ అందోళనలు కన్ప
 ప్పించుచున్నందున ప్రయత్నించుచున్నాననియు రాజ
 ధాన్య కార్యములు కత్తిరిక గూడ సేరములను చేయు

మితవాదులు రౌలటు శాసనము.

సర్ నారాయణ చంద్రవార్మగారు

"మదరాసు మెయిన్" పత్రికల్పితముగా వ్రాసిన: మదరాసులోనున్న నేడును లిబరల్ లీగువారు రౌలటు శాసనమునకు ప్రతిహేతులుగా సుక్రమాంధోళనము గావించి కలెక్షన్ చేసిన తీర్మానమునకు మదరాసు మెయిన్ ప్రతిహేతుల కయ్యును, తన ఆసక్తిని తెల్పించినది. తక్కిన ఆంగ్లో ఇండియన్ పత్రికలును ఈ భావమునే వ్యక్తపరిచినవి. కావున ఈ శాసనమును గూర్చి మితవాదుల ఆభిప్రాయములను తెలుసు గావించుట అవసరమని వాడు కోరినది. నేన "మెయిన్ ఆఫ్ ఇండియా" పత్రికకు వ్రాసిన మూడు వ్యాసములలోను నేను రౌలటు బిల్లును గల ఆక్షేపణలను చెలిసి, భారతదేశమునకున్న ఆర్థిక సంఖ్యలకు విప్లవకారుల నడచుటకు రాజ ప్రతినిధియైన తాత్కాలిక శాసనమును చూపించియు, భారత సమయములలో రౌలటు బిల్లులనుండి కలిత శాసనము లనవసరము లనియు వాదించియుంటిని. ఈ బిల్లునకు ప్రతిహేతులట్లు వాదమునే ఆమోదించిరి బొంబాయి ప్రావింసు పత్రికాదేశమునుండియును ఢిల్లీ నుండియును విప్లవ సేనలకు వంతము మొందియుంటున్న ప్రభుత్వోద్దేశ మొకటి వారు తాత్కాలిక శాసనముల గావించి తిరస్కారముగ తమ ముద్దేశము నెరవేర్చుకొన వచ్చునని తెలిపియున్నది. ఈ బిల్లుపై సామ్రాజ్య శాసనసభలో జరిగిన చర్చలందు భారత సంఖ్యలెల్లయు విప్లవ సేన విధ్వంసమునకు ప్రస్తుతము ప్రభుత్వమువారి కళంక మెదురున్న అధికారములే చూపించి వాదించుచుంటిని. కాని యీ శాసనములను చూచుచున్న తెల్ల నురుగులేను. వీరివాక్యములను విశ్లేషించుచు ప్రభుత్వమువారి తాత్కాలిక శాసన నిర్మాణాధికారము గూర్చియే వీరు యోచించుచున్నారని చెప్పుటకు వీలులేదు. గౌ. సర్ విలియము విన్సెంటు గారు వీరిమాటల తాత్కాలిక శాసన నిర్మాణమునకే సంబంధించినదని వ్యాఖ్యానము చేసిరి. ఈ అర్థము కలికాదనియు, ఇట్టి అర్థమును తెలియజేసిన వారల వాదములకు దొడవలసిన దనియు నొక భారతీయ సంఖ్యను నింపెంటు గారిని ప్రశ్నించెను. ఆమెని కొందరు భారతీయ సంఖ్యల యుద్దేశ మిదియని నింపెంటు గారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి. మరియు, సత్యాగ్రహ ప్రతోకవాస దినమున బొంబాయి నగరమునందు జరిగిన సమావేశములో నామిత్రులను, ఇండియన్ సోషలిస్ట్ రిపబ్లికన్ పత్రికా సంపాదకులను ఆగు కలరాజులు గారు రౌలటు బిల్లులను ఖండించుచు, గాఢ ప్రతినిధికి గలిగియున్న తాత్కాలిక శాసన నిర్మాణాధికారము విప్లవ సేనలకు తొలగించుటకు వారి యుద్దేశమని నిశ్చయించుచుండిరి. ఈ ఆభిప్రాయము నకు సభియందు గాని, ఆమీద గాని వ్యతిరేకించి న వారు గానరా లేదు. ఇంతే గాక బొంబాయి ప్రావింసు పత్రిక ఆయువ శాసనమును ప్రాముఖ్యతను ప్రయోగించినది. మరియు, నేడును లిబరల్ లీగువారి కడపటికొకటిగా నున్న సుప్రసిద్ధ వ్యాసమునను, మితవాద ప్రభుత్వములకు ఆగు క. శ్రీనివాస ఆయుగము రౌలటు శాసనమున కాక్షేపణలను తెలుపుచు, తాత్కాలిక శాసన నిర్మాణాధికారముమీదనే తమ వాదమును ఆధారపరచి యుండిరి. ఇదియే యీ లీగువారి ఆభిప్రాయముని తోచుచున్నది.

రౌలటు బిల్లు ఆమోదితమై, రాజప్రతినిధి సమ్యక్తిని బడసినపుడు, నేను యీ శాసనమునకు నా ఆక్షేపణలను తెలుపుచు, ప్రస్తుత దేశపాలనావిధానమును బట్టి, విప్లవ సేన వాళ్లమునకు తాత్కాలిక శాసన నిర్మాణాధికారము చూపించి మైన్ ఆఫ్ ఇండియా పత్రిక తెలిపియుంటిని.

గాని విమర్శకు నేనీవిషయమును వ్రాయలేదు ఎవరను, యీ శాసనము ఆమోదితమైన వెంటనే సత్యాగ్రహ ప్రోత్సహము పారంభించెను. కావున తస్మిన్ విధులకు ఆందోళనకు తగ్గి, కాంటి నెలకొనువరకు, ఇతివర్తితులకు నెట్టి ఆందోళన మా జరుగరాదని మద్దతుతో యీ విషయములకు తేటతెల్లము వ్రాయుట మామకొంటిని ఇప్పుడు నేను వాసులేఖ ఆంగ్ల భారతదేశముల సామభూతిని బడయుగలదని వాసమ్యకము మరియు నేను "మెయిన్ ఆఫ్ ఇండియా" పత్రికకు వ్రాసిన లేఖల నొక పార్లమెంటు సభ్యుడు వదిలి, తాను వాలో నేకీధనియనుచుంటిని లండనునుండి ఈ దేశమునకున్న యొక మిత్రునకు నుత్తరము వ్రాసెను. ఈ సభ్యుడు లిబరల్ పక్షమువాడు దీనిని బట్టి మనము తిగిసిరిని ఆంగ్లేయుల కేవలము గూర్చి తెలి

యజేసినయెడల, వారిని మన యభిప్రాయమునకు త్రిప్పవచ్చునను నమ్మకము బలవత్తరమగుచున్నది. అందులకు, కాంటి వా తా వరణ మేర్పడువరకు వేచియుండలేదు. కాని విప్లవ సేనకు కలియకుట రౌలటు శాసనము గాక, తాత్కాలిక శాసన నిర్మాణము తగిన మార్గ మని యిప్పుడు నొక్కి చెప్పుటకు సమయ మనకుకలదు కాదు. ఇందులకు సమయము తగి యెప్పుడు, ఏలయు, రాజప్రతినిధి తాత్కాలిక శాసనముల నిర్మించుచునే యుండెను. అందుచే ఈ రౌలటు శాసనము చురింత అరవక మగు చున్నది.

రౌలటు బిల్లు శాసనసభయందు చుట్టమును గప్పుచు కొందరు భారతీయ సంఖ్యలు "విప్లవ సేన" ను నిర్వహించి ప్రతినిధిని, ఈ బిల్లును ప్రవేశపెట్టి, సభ్యుడే సవరణకం గీకరించలేదు. ఈ సవరణ సభలో నధిక సంఖ్యలకులే నోడిపోయెను. ఇందులకు కారణములను నేను గ్రహించగలను. ఇట్టి నిర్వచనములు ఆచరణయందు బహుశవ్వరాయకములు. వ్యా యములను వీని ఆచరణ రీతి మునపుడు యిది యెక్కువ కలవరమునకు గారణములగును. మరియు, రాజకీయ విధముల భావముల నిర్వహింపు కొందు యీ కాలమున, "విప్లవ సేన" ఆరు మాసముల నిర్వహించుట ను స్వాభావిక ప్రస్తుతము భారతదేశములో అట్టి సేన ఏ భావమునకు మెదుగుదును. తమ వ్యభిచారము, బహుశాసనములు, సాక్షులను బెడరించి, చంపుట, ఎన్నుకువ్వటము వ్యాపకములలో యీ సేన విచారణకు గుర్తవుచు నొనరించుచున్నది. కావున మన దేశ నిర్మాణమునై వీరి క్రావుగాదు, నేను కలెక్షన్ చేసిన వివేకముతో యీ విప్లవ సేన వ్యవహారముల ను భావములను తెలిపి యుంటిని. కాని, యిది యిది ను ప్రస్తుత విప్లవ సేన విధానము నై వారాధన చేయుటకు సంతృప్తులని చెప్పుటకు వీలులేదు. బాక్స్ ను నుండి వ్యాపకాత్మకతను, నేరము నే కావర్త వాయకమున పరిణమింప నున్నపుడు, పార్లమెంటు వారు కార్య నిర్మాణాధికారమునకు ఆవరణాధికారము నిచ్చి, తమమున నెట్టి కారణముల దొడవకయే తీసివేయవచ్చునని వ్రాసి యున్నాడు. అది కరెంచకా కారమే యగును. కాని నేరమునాద నిరంకుశమే!

రౌలటు శాసనము తాత్కాలిక శాసనము నగుచు భారతదేశ రక్షక శాసనమునకు భిన్నముగ నున్నది. ఎవరను, రౌలటు శాసనము యీ రెండింటికంటెకు కష్టమైన తీర్మానమునకు, వ్యాపకములలో ఆచరణించుట కొన్ని సంవత్సరముల గలిగి యున్నది. ఈ సంవత్సరముల వలననే యీ శాసనము చురింత ప్రాతిహేయమును పెంచుచున్నది ఈ నా ఆభిప్రాయము కొంత వివరముగ పొడగట్టవచ్చును. కాని యీ క్రింది కారణములబట్టి నా ఆభిప్రాయము సమంజసమని తోచవచ్చును.

(1) విప్లవ సేనను రూపొందించు భయకరములకు యుండుటచే వ్యాపకాత్మక సంఖ్యలకు విచారణ చేయుటకు వీలులేక యున్నయెడల, అట్టి సేనలకు సంకేతము నొందించు శాసనముల నిరంకుశముగ, తాత్కాలికముగను యుండలేక గాని, రౌలటు శాసన వ్యయవ్యభావమును మరుగుపుచ్చువరకు నుండగలదు. ఇదియే తాత్కాలిక శాసనముగాక, భారతదేశ రక్షక శాసనముగాను యున్న మంచి లక్షణము ఇది వ్యాస సమ్యక్తియుగ విచారణకు సలభమగు మరియు అవి భావ్యంబవరములు చేయుటలేదు. నేరమునకు నిరంకుశ శాసనమును వేయునెడల ఆవిషయమున ప్రకటించి తమములమున విప్లవ శాసనములను బట్టి నాక్షిణ్యమును మాపబడదని తెల్పింపవలయును.

(2) అట్టి సేనలకు వ్యాపకాత్మకములను కష్టములతో మూసివేయువలెయెడల, ఇట్టి సేన విచారణోపాయములు బహుశా తెలిపింపవలె స్వాతంత్ర్య వివాదమునకు ప్రమోదముగ కారణభూతములగును.

(3) 1878 సంవత్సరమునుండియు, కొన్ని విషయములలో వ్యాపకములకు గల అధికారమును తగ్గించి, దానిని ప్రభుత్వ హస్తమున చేయు వాచారము కలదు. ఇందుమాటమున కార్యనిర్వాహక వ్యభిచార కార్యములకు కొంతరకు వ్యాపకాచారణ స్వభావము కచ్చుచున్నది. ఇదియే రౌలటు బిల్లులలోనున్న ఆపాదులు.

ప్రావింశుల మాసిన మిత్రము ప్రకటన నీయును. తాత్కాలిక శాసన నిర్మాణము భారతీయ పత్రికలలోను జాతీయ స్వాతంత్ర్యమునకు భంగకరమనియు, నిరంకుశాధికార చిహ్నమనియు, ఖండింబడినది. ఇందలి సభ్యులను:

ప్రభుత్వమువారిని కొట్టుటకొక కట్టకై నడవదు, అలివాదులు ఈ రౌలటు బిల్లుల వాధారముగ నెగిసిరి. మితవాదులు కూడ ఈ ముద్దేశముతోనే, ఈ కట్టనే యుపయోగించుచుండుట మాకు విచారణకముగ నున్నది. మెయిన్ పత్రికా సంపాదకులు.

గంగానదిలో నానినట్లు తమకు కొన్ని సదుపాయములు జేయువలసింది. అట్లు తమకోరికను చెల్లించనిచో తమపక్షములకు గాఢ వాదము విచ్చేద మని తెలియజేసిరి. తదనంతరము తెప్పి నెంటు గవర్నరుగారును వీరుకు ఏమాతేమై వ్యవహారమును అనుకూలముగ పరిష్కరించుకొనిరి. మరియు తర యథా ప్రకారము జరుగుచున్నది.

ADVERTISEMENT.

కృష్ణా డిప్రీకు బెజవాడ తాలూకాలోని, తోటవల్లూరి గ్రామములో నూ సంస్థానములో జరిగింపబడెడి శుభ కార్యములకును మహాత్మ్యవములకును కావలసిన కళావంతులను ఇతరచోట్ల నుండి పిలువనంపించవలసి నచ్చినది. గానము నందును, అభినయమునందును ప్రవీణత కలిగిన, ఆరుగురు స్త్రీలున్నూ హంగులగుగాను, గురు పురుషులన్నూ కలిగిన ఒక మేళము శాశ్వతముగా సంస్థానమును కనిపెట్టుకొని తోటవల్లూరు గ్రామములో చుకాముగా ఉండేయెడల సంస్థానము వారు కాపురమునకున్నూ జీవనమునకున్నూ గావలసిన భూవసతులను యేర్పాటు చేయుటకు నుమ్మక్తులయి యున్నాడు. అట్టి మేళమునకు ఎవరయినా రావడమునకు యిష్టపడేయెడల యీ దిగువ తెలియచేసినవానికి దరఖాస్తులను 25-4-19 తేదీనపుగా చుంపుకొనవలెను.

మనోజయ్య, దక్షిణవల్లూరు ఎస్టేటు, (1586) తోటవల్లూరు బెజవాడ తాలూకా, కృష్ణా జిల్లా.

విక్రొరియా ఆసుపత్రి, కాకినాడ.

అంతరకుసుమలు బహువిధములగా వాడుకజేయుటను. ఎన్ని సంవత్సరములనుండి సుద్ధితముననే బాధ తడినను, తిరిగి వృద్ధిని (మాపు) పొందగలను. కంటిలో పువ్వులు, ఎరుపులు, పురుపులు, గురదలు వగైరా సమస్త నేత్రకోగములు కురువవచ్చును. కడు లీనలనుచితము. (1568)

1. అంగీకృత వైద్యముగచంద్రక కెలుగుభావము చక్కగా వ్రాయబడినది. 400 ప్రతిములు గలవు. వెల రు 1-4-0. 2. మైఖాయిసు ఫీకరు ఆరు గ్రంథము ఇంగ్లీషులో వ్రాయబడినది. వెల రు 1-0-0.

వి. గోపాలకృష్ణమయ్య, యం. డి. సర్జను.

160 పుటల పుస్తకము ఉడితము
ఆరోగ్యమును కాల్పనములను పొందుట స్వాభావికమైన కొన్ని విధులను అనుసరించుటవలననే కలుగుచున్నది. ఈ పుస్తకమున పుస్తకము ఆరోగ్యమును మును కలుగజేసి తీరిన సౌఖ్యమును దృఢపరచును. ఆ యువ్యునిని ఇచ్చించును. ఈ పుస్తకము ఇవాడుగా నీయుపయోగము. సోమనాథియు మేమే ధరించి సంపెదము. వెంటనే వ్రాయుకోరెదము. (218)

వైద్యశాస్త్ర మునీకంకర్ గోవిందజీ, ఆరంభిస్తా టోపధానము, 167, బ్రాడ్వే, మద్రాస్

పంటివైద్యము.

డాక్టరు గిబ్బర్ బ్రదర్సు

12 కెన్సింగ్టన్ రోడ్, ఎస్కూరు, మద్రాసు.

ఈ రుణవైద్యము ఏ కారణము చేతనైన పుష్టము మెకీకేయలని యుండిన సెప్పిలేతుండ వీకేయమును. బలహీనమైన పుష్టము బుగాను కట్టులచేత బలపరచుట నందుగల సుద్ధమ బుగానుచేక మూయుట, పల్లు క్రొత్తకట్టుట, ఇంకా పంటిసంబంధమైన అన్ని వ్యాధులను మూలనవైద్యశాస్త్రప్రకారము మిక్కిలి తక్కువ ఛార్జీకి చికిత్సచేయ యుండును రచ్చి యున్నాము. పంటిని తీయవలయును నొప్పిలేకనే తీయవచ్చును.

mm

నీహ, ఏప్రిల్ 28:— పంజాబు సమాచారములు
ఇట్లు చెప్పుచున్నది. లాహోరు, అమృత్ సరము, లాహిపూరు
పట్టణములు కాలముగానున్నది. లాహోరు దీప్తిగ్రామకొంత
మంది సంచారమైనవిలు. వీరు దోచుకొనివచ్చిన సామ్య
యొక్క ఆధీనములోనున్న వారిని అరెస్టుచేసిరి. అహ్మద్ నాగ్రు
11 నుడు అందొక నాకారులు వాగుప్రేమనును రిగులబెట్టు
టకు పూనుకొనియున్నారని సమాచారము తెలియుచున్నది
వారిని అరెస్టు చేయుటని చెప్పిరి. నైనిక శాసనప్రకారము
లాహోరు పట్టణమునందు ధాన్యమునకు ధరలు ఏగురుపది
నది, అందులకు బీదజనులందరు “నైనిక శాసనమునకు జే”
అని కేటలు చేయుచున్నట్లు తెలియుచున్నది.

తెలుగు కమిటీ సభ్యులను సర్ ఎ. కార్ హ్యూగారును, సర్ జేమ్స్ దుబోలే గారును, కర్నూల్ బాక్సను గారును దొరై రాజాకావేలూరు వామిటి వాస్పేక్ గారును సభ్యులును, డి. బాస్పేక్ గారు మొదలైన వారందరూ ఇండియానుండి ఈ వారం లో మొయిలు స్టీమరు ఎక్కిపోవును. కాను ప్రాసెసిండి బర్మింగ్ హమ్ టెలిఫోను వేయించున్నారు.

* * * *

కాలతు శాసనము, అల్లరులను

గురించి అహమ్మదాబాదునుండి తెలిగవచ్చిన ఒక పా
శ్చాత్యుట్టి తెలుపుచున్నాడు:—గురువారమురాత్రి అహ
మ్మదాబాదునుండి పోవుటకు నీవ్వయించుకొంటిని. కాని అల్ల
రలు జరుగుటచే ప్రేమనుకు పోవుటకు వీలులేనిని కొందరు
వాతో చెప్పిరి. శుక్రవారము ఉదయమున జనులు గుంపులుగ
గూడి సామ్రాజ్య దోచుకొన ప్రారంభించిరి. తల్లి, కార్యాలయ
ము భస్మీభూతము జేయబడినది. శుక్రవారము నాటి రాత్రి
మరల బండిమీద ప్రేమనుకు పోవుటకు పయనమైతిని
వంటపూట యింటనుండి 800 గజములదూరము పోవునరికి
బండి ప్రజలు ఆపుజేసిరి. నన్ను బాడగనే వామైరాళ్లను యవ్వ
ప్రారంభించిరి. నాతలమీద పెద్దరాయితోగొట్టిరి. గాయము
తగిలినది. ఇకముందుకు పోవుటకువీలులేక ప్రాణముతో వంట
పూటయింటికిమరల జేరుకొంటిని. మరునటిఉదయమున ఈ
మాక విద్యుచ్చక్తియంత్రాలయమును రాజ
వీధులందున్న వీధిమలులను దండగుండగ జేసి
నేనున్న వంటపూటంటికివచ్చి లోనున్న పాశ్చాత్యులనందరిని
తమ స్వాధీనముజేయమనిరి. ఇరవీ పాశ్చాత్యు తెనుగు
తేరిని యజమానిజెప్ప ఇక్కడమేములోనికి ప్రవేశించుచుండగ
ఒకరిని బాచితిమని చెప్పిరి. ఆమనిమీరే నేనే. ఆవంట 4 గు
రముగలదు. మాకుపాటులగు దట్టించి ఆజనము గోడతెక్కిలోన
చొర ప్రయత్నించిన కాలివేసెదమని హెచ్చరించితిమి,
అట్లు వారందరును మరలిపోయిరి. మాహానుండి నైకులు
వచ్చి మరఫిరంగులతో పీరిని గాల్చిరి. వీరు చెదరిపోయిరి.
శనివారము సాయంకాల మగునరికి శాంతి స్థాపించబడినది.
అహమ్మదాబాదులో నైనికశాసనము ప్రవేశపెట్టబడినది.
రాత్రి 7 గంటలయినపిదప ఎకరైన డొరబయట నిలిచియున్న
కాలివేయబడుదురని చాటించబడినది. 10 మందికంటె
ఎక్కువగ నున్నచో వాదపై ఫిరంగులు ప్రయోగించబడునని
చాటించబడినది. గంధిగారిని బట్టుకొనిరను వార్తతో ఈ
అల్లరులన్నియు బుట్టి:వి. ప్రాణమున్నంతవరకు భారతీయులు
పోరకలయెనని పోల్గొనిపొించబడిరి. వీరంగముదగ్గర మహా
మృదీయకార్తమును ఈమాక కట్టివేసి కిరననాయకుపోసి
తగులబెట్టిరి.

* * * *
 లాహోరులో కలగరనమంతున హరితాళమప్పకు
 ధాన్యమును చాల తక్కువ ధరలకమ్మిరి. కాని సేనాకాసన
 ము ననుసరించి హరితాళోత్పన్నమౌకస్మికముగా నిలిచిపోయిన
 జైలక వ్యాపారులు భూర్యము రాకుండిన లాభములను
 బడయుటకు ధరల పెక్కువజేసిరి. సేనాకాసనము క్రింద
 ధాన్యపు ధరలు నిర్ణయించబడిన వెలక పేదజనులక నేకులకు
 సౌకర్యములు గలిగినవియు ప్రజలు “మార్నల్ లాజి జై” అని
 ఉత్సాహ ఘోషలు చేయుచు స్పూరించు పంజాబు ప్రభు
 త్వమువారు ప్రకటించిరి.

* * * *

లాహోరులో ఏప్రిల్ 12-న తేదీని కలవరములలో
 పాల్గొని చక్రవర్తియైన యాద్యముచే యుగవ్యవహారమున
 పనిచేసే రని పట్టుబడిన 9 మందిని గూర్చిన కేసులో నేనా
 విచారణా సంఘమువారు 28 వ తేదీని తీర్పు చెప్పిరి.
 అం దొకనికి మరణాంగములును ద్వీసాంతరవాస శిక్ష విధించి
 బడినది. మరి 8 మందికి గూడ అట్టి శిక్షయే విధించబడినది.

గాని వారికి కారాగృహవాసశిక్ష విధించి అవసర మైనచో ద్వీపాంతరవాసశిక్ష విధింపవలె నని శిఫారువు చేయుట డెను.

లాహోరులో బలవంతసింగు అనునతడు 11 వ తేదీని తాను కంటోన్మెంటు నుండి వచ్చితినినియ, అచ్చటి హిందూ వైనివలె బ్రిటిషు సేనలోని కొన్ని వందలమందిని చంపివేసి రగియు లాహోరు నగరమున చెప్పి తిరుగుబాటు చేయుటకు ప్రోత్సహించినందుకు అతనికిని ద్వీపాంతరవాసశిక్ష విధింప బడెను.

కానూరు కే సింకను జరుగుచున్నది.

* * * *

సత్యాగ్రహ వ్రతములు.

గాంధీ మహాశయిని ప్రకటనము.
గాంధీ మహాశయిని మరీయుక్ ప్రకటనను వెల్లెబుచ్చెను.
హాస్తిమాను గారు ప్రవాసమునందు ఉంచ బడినను, బొంబాయి
నగరములో కాంతి కథిలటచేత సత్యాగ్రహ ప్రత్యక్షనకు శుభ
సూచకరము కనుబడు చున్నవని సూచించిరి ఎప్పుడైనను,
ఇతర స్నేహితులు గాని, తాను గాని, కైదుయందు
ఉంచబడినప్పుడు, ఇట్టి విధముగనే కాంతి వెలకొల్పవలసి
చేతు లిలయచున్నాడు, గ్రంథుత్కృతవారికి అనుమానము కలిగిన
వారిని, ఆకైదుయందు యొంచుటకు హత్కులదు. సత్యము
నే ఆధారముచేసికొని, దౌర్జన్యములవిడి, స్వాధికారము చేసి
నందువలన సత్యాగ్రహమునకు పూర్వజన్మము కలుగునను
అభిప్రాయములను లిఖగ జెప్పిరి. స్వల్పబాధలనులలోనై అన
త్యము ఆలంబింప వలదన బొంబాయి నర్తకులకు సలహా
నిచ్చిరి. బ్యాపార విషయములలో సత్యమును అనిలంబించుట
కంటె మీరు హాస్తిమాను గారికి ఎన్నఁగ గౌరవమును చేయ
గలరని గాంధీ మహాశయిని ప్రకటించెను.

దార్జిల్ స్వయంబల వడలు వేసి, మనలోని సత్వము చేతను ఈ సత్యాగ్రహప్రభు యొక్క నిజస్వభావమును ప్రభుత్వము వారికి తెల్పుదుము. ఈ ప్రభుయొక్క నిరహమును ప్రభుత్వమువారికి తెల్పిన సాత్వికనిరోధమును తిరుగు ప్రారంభించుట అనవసరము.

గోరూపాచార వార్యుఁ.

గుంటూరు ఏప్రిల్ 29:—గోతాల మిల్లునకు కార్యనిర్వాహకుడుగా నున్న లింగమల్లి రామచంద్రరావు గారు ఇతర భాగస్వాములను మోసపుట్టి అన్యాయకాండము చేసి నారని వారివీడ వ్యాజ్యము చేబడిచు. మాజిల్లా జడ్జిగారు విచారణ నుపేక్ష లింగమల్లి రామచంద్ర రావుగారికి మిస్ట్రీ యాపాయలు అవ రాధకు విధించినారు. ఈ విషయ నా చాలదని మోక్షగురులూ అపీలు చేయుదురని వినియున్నాము.

మాయూరిగాని బియ్యపుమరలం నేటికి నారముదినము
లనుండి మూసినేమిటదేనని. మా జిల్లాకలెక్టరుగారు వాదిన
బియ్యము కూపాయిజికటికి 7 నేర్లవంతున అమ్ముచుని యుత్త
రువుచేసి యుండిరి. అటులకొంత కాలమువఱకు అమ్మి ఇప్పుడు
ధాన్యము లేదనియు, హెచ్చుఫరలకు కొని తక్కువకు అమ్మి
మరియు చెప్పి బియ్యపుమరలం మూసినేననాడు ఈయూరికి
తెనాలినుండి బియ్యమునచ్చుచున్నది అని బహుజికటికి 21 రు.
22 నూపాముల నొకవంతు అమ్ముచున్నారని చెప్పిరి.

ఆంధ్ర బాలభటోద్దయము

భారతవృక్షమునందలిను బాలభటోద్యమమును వ్యాపింపజేయుటకుగాను భారతబాలభటు సంఘము మేర్పడి, యేకజాతి మిత్రులను దొరవారు స్నేహకమిషనరుగ పనిజేయుచున్నారనిచేత! ఆంధ్రదేశమునందలిను ఈయూద్యమమును వ్యాపింపజేయుటకై దేశవాదవాస్తవ్యులగు అయ్యునికి వేంకటరమణయ్యగారిని ఆంధ్రదేశమునకంతకును ప్రధానకమిషనరుగను, బంధరువాస్తవ్యులగు వారణాసి వేంకటసుబ్బారావుగారిని వారికి సహాయకమిషనరులుగను నియమించిరి. ఈయూద్యమమునుగూర్చి పనిచేయుదలచినవారెల్లరును వారికి వ్రాసిన, తగిన సలహాలను సహాయమును పొందగలరు.

సిద్ధాంతానుండిన ప్రభుత్వప్రకటనము యిట్లు చెప్పఁ
చున్నది:— హిందూవిద్యకాళికు గాను బానికీ పూరులో
నున్న బీహారు సేవనల్ కాశీజీకి (పినిసిపలుగా రాష్ట్రాం
గపు సెక్రటరీ గారు, డి. యెజ్. సజ్జ. ఎమ్ ఏ. గారిని ఏర్ప
రచినారు.

వర్తమాన పరిస్థితి

మాది శ్రీనివాస శాస్త్రిగారి యువన్యాసము

పూనా, ఏప్రిలు 28:—సంస్కరణముల సంక్షేపము : ఈ నెల 29 తేదీన మాది వి. ఎస్. శ్రీనివాస శాస్త్రిగారు 5, వండిక పార్టీ వాడవంజరు గారును, ఆంగ్లజేతమున కేసు మండిరి. గత శుక్రవారము పీఠిగౌరవాధ్యక్షులు వీడుకొల్పించిరి దేయబడినను. వంజులు రాష్ట్రమునను, ఇతర రాష్ట్రముల యందును జరిగిన గందరగోళములను ప్రస్తావించి పరిస్థితి వివరించుచు చెప్పించిరి.

నేను మితవాదుల తరపున ఆంగ్లజేతమునకు వెడలుచుండిన భారతీయుల కందరికిని సమానమైన జేతమువాంఛలను అభ్యర్థించేయుటకు వెడలుచుంటిని. సంస్కరణములను ఆమోదించుటకు కొన్ని అవాంతరములు కనబడుచున్నవి. ఈమధ్యజరిగిన గందరగోళములు చాల విచారకరమగు ఫలితములను కలుగజేసి సంస్కరణములకు మరింత అడ్డములును తెచ్చివెట్టినవి. ఈకల్లాలమునకు కారణములు ఏవైనను జేతములాని కొన్ని భాగములు కల్లాలములలో మునిగియున్నప్పుడు జేతములో పీలు అయినంతవఱకు కొంతని నెలకొల్పుటకును నేరస్తులను విచారణకు తీసికొని వచ్చుటకును ప్రజలు ప్రభుత్వమువారికి సహాయము చేయుట ధర్మము. ఈకల్లాలము బయట జేరుటకు కారణముల వివరములు సంజేతమును ఉండవచ్చును. ఇట్టిస్థితులలో ప్రజలధర్మములను ప్రకటించినప్పుడు రాజకీయస్థితిని సాధారణపరిస్థితిలోనికి తెచ్చుటకు సాధ్యమైనంత సహాయమును ప్రజలు తప్పక చేయవలయును. ఈధర్మమును పూర్తిగ ఎరిగియున్నాము. ప్రభుత్వమువారు ప్రజలనుండి మనఃపూర్వకమైన సహాయమును గైకొనుటకు ప్రభుత్వమువారు సంసిద్ధులైనందులకు వారు సరియైన కృషిని ఆచరించిరిని మనము తెలుపవలయును. ఇట్లు గందరగోళములు జరిగిన నేరమును మోపునప్పుడు ఈ కల్లాలమునకు కారణము ఒక్కటిఅనియే చెప్పుటకు పీలులేదు. ఈకల్లాలము అనేక రూపములుగ మారినది. అనేక కారణములుగలవు. ఈ నేరము ఒకతరువాతవారినిదనే లేదు. వివాదకరమగు వర్తమానములకు కారణములు కనుగొనుట అవసరమని నుడిచిన ఎడల, ప్రజాభిప్రాయమునకు వ్యతిరేకముగ ప్రభుత్వమువారు చట్టములతో రౌలటు చట్టములను ఆమోదించుటకలన ఇట్టి కల్లాలములు జరిగినవియు, ఇదియే గొప్పకారణ మనియును చెప్పుటకు నేను సంకేయింపను. కాననభిలోని అసభికారవర్గముల తీవ్రముగా వ్యతిరేకమగుటయే, దౌర్జన్యములు చేయుటకు ప్రోత్సాహముకలిగినది సర్ రెజిస్ట్రార్లు క్రాడెట్టుగాన నుడిచిరి. ఇట్టి విధముగా అపార్థములనుజేసి పరిస్థితిని గూర్చి విపరీతముగ ఉద్వేగితులతో మాట్లాడిరి. ప్రజాసేవకునకు ప్రతిపాదించిన ఈచట్టమును ఆమోదించినయెడల ఆ ప్రతిపాదనకు ఆందోళనము బయటజేరునని సకాలములోనే మేము ప్రభుత్వమువారికి తెల్పితిమి. మా నుడువులకు ప్రభుత్వమువారు సరకుజేయక, అన్ని విషయములను వానియంతట అవియే సమసిపోవునని తోచిరి. ఒకవేళ సమసిపోయినను వివాదకరమైన గొప్పఅపాయము జరిగినదివలన సమసిపోవునని గాని, ప్రారంభమున సమసిపోదు. రౌలటు లామియమై ప్రజలు తమవ్యతిరేక శాశ్వతప్రాయమును మార్చును. రౌలటుచట్టమును కానించుటచేతను, ఈచట్టమును రద్దుచేయుటకు ఆందోళనను చేయుటచేతను, చాల వివాదకరమగు ఫలితములు తలపడించినవి. ఈ చర్యలయొక్క విశేష భాగములకు మేముప్రభుత్వమువారిని మన్నించెదము. నేనును, నా అసభికారసభకులను ఈ రౌలటు చట్టమును రద్దు చేయుటకు సాధ్యమైనంత కఠినము పాటుపడెదము. మా ప్రయత్నములో మేము జయమొందినను లేకపోయినను ఈకాననును మాత్రము ఆంగీకరింపకాలము. మేము తీవ్రముగా వ్యతిరేకించుచున్నాము. జేతములోని అరాజకమును అంతమొందజేయుటకు ప్రభుత్వమువారు ప్రయత్నము వికమత్వము అవసరమని చెప్పినను, పరిస్థితులకు అవసరమైన దానికంటె ఎక్కువ కఠిన అధికారమును చెల్లాయించునాడ దు కొక్కిలకాట్టించుచున్నాను. మంటాగూగారి యొక్కయు, వికనీరు మహారాజగారి యొక్కయు గంభీరతవ్యాఖ్యలును, ప్రభుత్వమున తయారుజేయబడిన సంస్కరణ విధానము యొక్క కరపత్రము వాటిల్లుచున్నదని స్పష్టీకరించిరి. నవీన గందరగోళములు మరింత ముప్పును కలిగిల్లజేసినవి. వివిధపక్షముల తరపున ఆంగ్లజేతమునకు రాయబారములు వెడలుచున్నవి. సంస్కరణవిధానమును కాపాడుట

కు అన్ని పక్షముల రాయబారమును ఏకభవించిన లాభముగ నుండును. ఈ సంస్కరణములు ప్రసాదించుటకు భంగము కలిగించినయెడల భారతీయులు సహింపరని బ్రిటిషు రాజ్యాంగ వర్తకులకు భండికముగా చెప్పవలయును. సంస్కరణ విధానములో అభ్యర్థనలు సలుపుటకు ప్రయత్నించెదము. ఇది వఱకు తయారు చేయబడిన సంస్కరణములను తగ్గించుటకు ఒప్పుకొనము. సంస్కరణములో చేయవలసిన అభ్యర్థనలను గూర్చి తెలుపు అన్ని పక్షముల రాయబారములకు తమ జేదాభిప్రాయములను వదలి భారతవర్షములోని అన్ని పక్షముల రాజనీతిజ్ఞులును ఆంగీకరించిన ప్రకారము, సంస్కరణములను అభ్యర్థించేయుటకు వికమత్వముతో పనిపెట్టవలసిన కార్యసాధనము కలుగుటకు అసకాశము కలదను అభిప్రాయమును వెల్లబెట్టిరి.

ఈములు ఆశ్చర్యముగా నద్విత్యమగుట:— వారాయణదాసుగారికలన పోలీసువారికి ప్రజలను సమాచారము తెలియపరచబడినది. నిన్నుచక్రావర్తము ఆరున కరుణిలు జేబులో లక్ష యిరువది అయిదురూపాయలు విలవకల వజ్రముల నుండుకొని, కొన్ని మంచి వస్త్రములను మూడుటై వెళ్లిరి. సాక్షులకాలమైన తరువాత వారు తమజేబులను వెదకి చూడ నందుకు క్రమములు మాయ మాయమై, వారు తమకొలు జేబు చిన్న పనిముట్లతో కత్తిరింపబడి పెద్దరంధ్రము ఉన్నట్లు కనుగొనిరి.

వాతావరణస్థితి

1919 సం॥ ఏప్రిలు నెల 30-వ తేదీ బుధవారము

జిల్లా ముఖ్య కారణములు	అత్యధిక ఉష్ణోగ్రత 24 గంటలలో	అత్యధిక ఉష్ణోగ్రత 24 గంటలలో	అత్యధిక ఉష్ణోగ్రత 24 గంటలలో	అత్యధిక ఉష్ణోగ్రత 24 గంటలలో	అత్యధిక ఉష్ణోగ్రత 24 గంటలలో
గోపాలపూరు	91.2	80.8	...	0.20	0.85
కాశీపూరు	91.4	80.1	...	0.36	0.85
కాశీనాథ	99.6	76.1	...	0.14	0.61
బందరు	98.6	76.5	...	1.50	0.60
గుంటూరు	100.0	78.0	...	0.28	0.60
నెల్లూరు	98.8	78.2	...	0.10	0.42
యర్రాడు	94.2	78.7	0.60
మైదానాపూరు	102.6	76.2	...	0.85	0.96
అనంతపురము	103.6	78.4	...	1.30	0.87
బళ్లారి	105.1	77.9	...	0.12	0.68
కర్నూలు	105.8	80.6	...	0.10	0.68
కడప	105.0	81.8	0.50
తెంగుకూరు	95.7	72.8	...	0.44	1.86
నెల్లూరు	* 100.8	77.6	...	0.08	1.28
నీలము	102.0	80.1	...	1.00	1.91
కోయంబూర్పూరు *	98.2	75.1	...	1.28	1.51

సర్వత్ర వాయుభారము కొద్దిగ మెచ్చుచున్నది. ఆమాపు పడమటి తీరమున యెక్కువ. వాయుభారము దక్కనులో తక్కువ. అభాతపు తీరమున వెక్కువ. నిన్నటి వలెనే వాయువేగముకలదు. అది దక్షిణముగ వీచుచున్నది. పడమటి తీరమున ఇంకను అది తిప్పుక వచ్చుటలేదు. కొద్దిమధ్య మెచ్చునీటి మెచ్చును. తూర్పుతీరమున అది తక్కువ. జేతాంతర్యాగములందు ఎక్కువ పగటివేడి. చెన్నపురి తీరమున మాయామకంటె చాల తక్కువ. తక్కువవోట్ల ఎక్కువ. రాత్రివేడి సర్వత్ర అందులో దక్షిణాదిని యెక్కువగ నున్నది. కొండప్రాంతమునందును సముద్రతీరమునను వాయువునందు ఆధ్విగ యెక్కువ. జేతాంతర్యాగమునందు తక్కువ. మబ్బులు పట్టుచున్నవి. ద్వీపకల్పపు తీర తీరమున మబ్బులులేవు. దక్షిణమున మబ్బులకుదు. దక్షిణాదిని ఉరుములుమి వర్షము కురిసెను. మెర్నూరాలో 0.5 అంగుళముల వర్షము కురిసి నది. ఉత్తరమున ఉరుములు కురిసినవచ్చును. కొలంబో ప్రాంతమున సుమద్రీ మల్లకల్లాలముగ నున్నది.

జేముస్ ఆంగసు, ఆక్టింగు వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

పంచమవిద్యార్థులు.

విద్యాలయములందు ప్రవేశము.

ప్రభుత్వమువారి ప్రకటనము.

ప్రభుత్వ కార్యదర్శులు దివాను బహదరు ఆర్. గాను చంద్రరావు పంతులుగా రీక్రొసి విషయములను ప్రకటించుచున్నారు.

1884-85 సంవత్సరము మే నెల 5-వ తేదీన కొట్టు అఫ్ డైరెక్టులు వారి భేదములను బట్టి ఏ విద్యార్థిని గాని ప్రభుత్వమువారి కలాకాలయందు గాని, పాఠశాలయందు గాని చేర్చుకొనుటకు అడ్డుపెట్టినాడ దని ప్రకటించియుండిరి. 1885-86 సం॥ 24 యొక్కము హిందూజేతాంగమంత్రిగా రీ విషయమును హెచ్చరించుటయే గాక, తరువాత సమీక్షా అధికారు లిందు విషయమును నొక్కచో వచ్చుచుండిరి. అయినను ఈ రాజధానిలో పలుచోట్ల పంచములయొక్కయు తదితర నియ్యకాతులయొక్కయు పిల్లలందఱను, ఇతర జాతుల పిల్లలందఱను చదువుకొనుచుండు విద్యాలయములలో చేర్చుకొనుచుండుట లేదనియు, ప్రత్యేకముగా నదన పిల్లలందఱను కావలసిన పాఠశాలలు లేనందున వారు విద్యాలాభము లనుభవించుటకు నీలులేక పోవుచున్నదనియు, ప్రభుత్వమువారికి తెలుపబడినది.

ఈ విషయమున సరియైన సంగతి సందర్భములను తెలిపి కొనుటకుగాన, స్థానిక సంఘములు, విద్యాశాఖాధ్యక్షులు తమ యాజమాన్యమున విద్యాలయములలో పంచమబాలికల కొరత తీర్చివేయవలసి, ఎన్ని విద్యాలయములలో పంచమ బాలికలకు ప్రవేశమిచ్చుట లేదని తెలుప గోరెరి.

ప్రభుత్వలకు వచ్చిన జవాబులనుబట్టి చూచినయెడల రాజధానిలో వర్తకు మానేజిమెంటులోనున్న 8,157 విద్యాలయములలో 809 లలో మాత్రము పంచములు చేర్చుకొనబడుచున్నారని తెలియుచున్నది. ప్రజానిధిలోనుండి ద్రవ్యము వెంకయో వ్యయపరచుచున్నను జనలలో చాలమంది, వారి లాభముల ననుభవించక పోవుచున్నందుల కెంతయు విచారకరము. వారికి ప్రత్యేకముగా పాఠశాలలను పెట్టుట పీలు కావలయు. ప్రత్యేకస్థితులను మార్చిన గాని యీ కార్యము ఫలింపకాలము. కావున స్థానిక సంఘములవారు పంచములనుభవించుచున్న కష్టనిష్ఠులములకును గొనుట అత్యవసర మని ప్రభుత్వమువారు కలయచున్నారు.

సంగతి సందర్భములనుబట్టి విచారించగా, ఇతర జాతులలో పాటు పంచములను పాఠశాలలలో చేర్చుకొనకుండుట కీ కారణములు తెలియుచున్నవి.

- (1) పంచములు పాఠశాలలో చేర్చుకొనిన వెద్దకాకులవారు తమ పిల్లల నచ్చటినుండి తొలగించెదమని బెదిరించుదు.
- (2) పంచములకు ప్రవేశములేని అగ్రహారములు చాత్రము జేవాలయములలోగాని, ఇతర వెద్దకాతులవారి యిండ్లలోను పాఠశాలలను పెట్టుట.
- (3) పాఠశాలలకు భరణముల నడ్డకొచ్చువారు, పంచముల ప్రవేశమునకు పెట్టు అధ్యంతరములు.
- (4) కొన్ని జిల్లాలలోని భూస్వాములు పంచములవిద్యా విషయమున చూపు నిరసనకార.
- (5) పంచములు తమ పాట్లకు సంపాదించుటకు గాను ఉత్సాహము మావకుండుట.

ఈ కారణములలో కొన్నిటియందు స్థానిక సంఘముల వారు జోక్యము పుచ్చుకొనుట కష్టతరమని ప్రభుత్వమువారికి తెలియును. అయినను సదన సంఘములవారు పట్టు పట్టినయెడల ఇవి యన్నియు చూపుచున్నవి.

మై 2,31 కారణములను తక్షణమే నివారణచేయుటకు తగిన చర్యను తీసికొనుటకు పీలున్నదని ప్రభుత్వమువారు కలయచు, విద్యాశాఖలోని అన్నితరగతుల అధికారులమార్గ దర్శకమునకుగా నీసూచనల నిచ్చుచున్నారు.

(1) వర్తకు మానేజిమెంటునందున్న విద్యాలయము మైన పంచములకు ప్రవేశము నీయని అగ్రహారమునందు, చాత్రయందు, జేవాలయమునందు లేక మరెచ్చటైన నుండి యెడల, సదన విద్యాలయమునందు అన్నితరగతుల వారికి ప్రవేశము నిచ్చుటకు నీలుండు స్థలమునకు తక్షణమే చూపుటలయును.

(2) విద్యాలయభరణము నడ్డకొచ్చువారు పంచముల ప్రవేశమునకు అడ్డుచెప్పిన, అటులు అడ్డుచెప్పక నుండినవారికి యొద్దగిండి ఇంటిని అడ్డెత్తు పుచ్చుకొనవలయును.

అన్ని శాఖల విద్యార్థులకు ప్రవేశము నిచ్చుటకు నీలుండునని గ్రహించినగాని వర్తకునిధినుండి విద్యాలయ భరణములు కట్టినాడెదు.

విద్యాశాఖాధ్యక్షుడు, స్థానిక సంఘాధ్యక్షులు, ఈ సూచనల ప్రకార మెంతవరకు పనిచేయుచున్నదో తెలుపుచు జూను 15-వ తేదీ లోపుగ ప్రభుత్వమువారికి రిపోర్టులను బంతు కలయను.

పోర్టు నెంట్లు జారీ గ జేయు

మంగళవారము 29.

పట్టణకాళి.

బళ్లారి జిల్లా జడ్జి ఏ. జె. కర్ణకవాసం జి. సి. ఎస్. గారు, కీర్తికేసులను స్వీకరించి స్వాగత గంజాము జిల్లా జడ్జికి నియోజించబడిరి.

నాగపాళి, కాకినాడ.

కలెక్టరేట్లోని కే. కంటివిగారు జై. కంకటేశ్వరము గారి స్వాగత గంజాము జిల్లా జడ్జికి నియోజించబడిరి.

దేవరకొండ జిల్లాలోని నాగపాళి మహమ్మదు మసీదు సామెలు బహదరుగారు, మదరాసు (వెస్ట్) మేజిస్ట్రేటుగా నియోజించబడిరి.

గంజాము జిల్లాలోని నబుద్దీవిజను మొదటిరంగుడి మేజిస్ట్రేటు డబ్లియం. బి. న్యూనముగారికి వచ్చులమును ఇంగ్లీషు నందు వ్రాసికొనటకు అధికార మియ్యబడినది.

నెల్లూరు జైమసరి కలెక్టరేట్లోని సి. రఘుపతి రావు గారు, గంజాము జిల్లాలోని జై. పట్నయ్యగారు, రెండవ తరగతి మేజిస్ట్రేటు అధికారమును పొందెరి.

పట్టణకాళి

గౌ. కామేశ్వరి. యన్. ఆలగూడరుగారు గవర్నరు గారికి ఇండియన్ ఎయిడికాంపుగా నియమించబడిరి.

రివిన్యూబోర్డు

గౌ. భాస్కర వాడ్రు అజిజుద్దీన్ సామెలుగారు మొదటిరంగుడుగను, ఎల్. జి. పాటిమ రెండవరంగుడుగను, ఎల్. బి. వుడ్డు మూడవరంగుడుగను. జి. యస్. వేడి కన్ వాల్తవరంగుడుగను నియమించబడిరి.

కొత్తూరు చిరంజీవిగారు గంజాము జిల్లాలో ఎన్నుకొని రివిన్యూబోర్డు నియమించబడిరి.

మహమ్మదు మసీదుసామెలు బహదరుగారు (వెస్ట్) మేజిస్ట్రేటుగా నియమించబడిరి.

రా. బహద్రురతి. కె.కొంబరావు గారు మద్రాసు రైల్వే పోలీసు నూపరెండేటుగ నియమించబడిరి.

యస్. డి. డి. ఆండర్సన్ గారు గోదావరిజిల్లా పోలీసు నూపరెండేటుగ నియమించబడిరి.

యస్. యస్. నాగరత్నం అయ్యగారు గుంటూరు జిల్లా పోలీసు నూపరెండేటుకు పదనీ అసిస్టెంట్ గా నియమించబడిరి.

కోడూరి చంద్రశేఖరం పంతులుగారు కడపజిల్లా జమీన్దారుగను కలెక్షనరేట్ పోలీసు దేవరకొండ నూపరెండేటుగా నియమించబడిరి.

ఏ. యస్. భూప్రకాశం పిల్లగారు చెన్నకట్టజమీనదారు పోలీసు అసిస్టెంట్ కమిషనరుగ నియమించబడిరి.

మరకాళి.

అనంతపురం జిల్లాలోని నాగపాళి చిన్నప్ప జ్ఞానా కండగారిని క్రైస్తవుల వివాహపు సర్టిఫికేటుల నియంత్రకు నియమించిరి.

కే. ఆర్. యస్. రావుగారు చెన్నకట్టజమీనదారు అసిస్టెంట్ అయ్యగారు నియమించబడిరి.

నెల్లూరు మేజిస్ట్రేటు.

గౌ. పాటిమ సెనేసా నాయుడుగారు ఒంగోలుకు వెళ్ళు మేజిస్ట్రేటుగ నియమించబడిరి.

గౌ. దివాన్ బహదరు ఏ. రాజగోపాల చారిగారు గవర్నరు కథ కుపాధ్యక్షులుగ నియమించబడిరి.

నాగపాళి జై. కంకటేశ్వరముగారు పంతులు గారు కృష్ణా జిల్లాలోని నయమించబడిరి.

డి. వి. శ్రీ. కంకటేశ్వరముగారు చెన్నకట్ట జమీనదారు నియమించబడిరి.

ఎల్. ఏ. కంకటేశ్వరముగారు గోదావరి జై. కంకటేశ్వరముగారు ఎల్. కంకటేశ్వరముగారు నియమించబడిరి.

బందరు మున్సిపల్ కాన్స్టేబులు 17 మంది ఎన్నిక ముగిసినది నియమించబడినది.

కెనాల్ మున్సిపల్ కాన్స్టేబులు 12 మంది కృష్ణా నదుల పద్దతిమీద నెల్లూరు జిల్లాకు వచ్చులమును ఇంగ్లీషు ఇండియన్ అసిస్టెంట్ కమిషనరుగా నియమించబడిరి.

మోస్ట్ మున్సిపల్ కాన్స్టేబులు ప్రజానియం కృష్ణా నది మున్సిపల్ కాన్స్టేబులు నియమించబడిరి.

లోకసభలో.

కోమండూరు రామవారాగారు చిత్తూరు జిల్లా చంద్రగిరిబోర్డు కృష్ణా నియమించబడిరి.

నెల్లూరు జిల్లా అయ్యగారు తాలూకా బోర్డుకు అల్లం పాటి పోలిరెడ్డిగారు కృష్ణా నియమించబడిరి.

విద్యాకాళి

సి. లక్ష్మీకృష్ణగారు అనంతపురం జిల్లా అసిస్టెంట్ ఇన్ స్పెక్టరు ఆఫ్ స్కూల్స్ గా నియమించబడిరి.

ఈ సరసింహముగారు మూడవ సర్కిల్ మాస్టర్ ఇన్ స్పెక్టరుగారికి పదనీ అసిస్టెంట్ గా నియమించబడిరి.

క్రైస్తవ్యులైన రాజమండ్రి క్రైస్తవ స్కూలులో ఫస్ట్ అసిస్టెంట్ గా నియమించబడిరి.

సి. శ్రీనివాస కరదంగారు, మదనపల్లి డివిజనుకు బదలాయించబడిరి.

పొరెన్సు.

అల్లం రసేష్ కీర్తిని సామెలుగారు అనంతపురం జిల్లా రాజమండ్రి రేజిస్ట్రేట్ గా నియమించబడిరి.

సి. భంజయ్య రావుగారు చిత్తూరు జిల్లా మామండూరు రేజిస్ట్రేట్ గా నియమించబడిరి.

టి. కే. రామస్వామి అయ్యగారు బుక్కనట్ల రేజిస్ట్రేట్ గా నియమించబడిరి.

మ. స్నేహ్ భాస్కర సామెలుగారు పడమర కర్నూలు జిల్లా, ఏ. భట్టార సామెలుగారు మార్కాపురం రేజిస్ట్రేట్ గా నియమించబడిరి.

పట్టణకాళి.

సి. వి. కృష్ణయ్యగారు విశాఖపట్నం ఇంజనీరింగు ఇన్ స్పెక్టరుగా నియమించబడిరి.

కే. జగన్నాథకృష్ణగారు గంజాము జిల్లాలో కలెక్షన్ పనులను నియమించబడిరి.

యస్. ఏ. రామకృష్ణయ్యగారు రాజమండ్రి కలెక్షన్ డివిజనుకు నియమించబడిరి.

యస్. ఆర్. నరసింహంగారు గంజాము డివిజనుకు, వి. నూర్యారావుగారు నాగపాళి డివిజనుకు నియమించబడిరి.

వి. తమరస్వామి అయ్యగారు నెల్లూరు జిల్లా బుక్కనట్ల పాలెము కలెక్షన్ పోలీసు గారు, ఎల్. యస్. లాభగారు నూపరెండేటుగా నియమించబడిరి.

గంజాము రాష్ట్రములోని అన్ని టెలిగ్రాఫు అఫీసుల యందు సాధారణ టెలిగ్రాములు ఇప్పుడు అంగీకరింపబడుచున్నది ప్రకటించబడినది.

ఈ నెల 7 తేదీని రాజకృతినిధిగారు 1919 సంవత్సరపు కంజాము ప్రభుత్వ విద్యాకాండమును అంగీకరించిరి.

ఈ నెల 9 వ తేదీని లండనుకు పోవు అరెమియా పాక్ ఓడ బొంబాయి చేరు 21 వ తేదీ నూపరెండేటు చేరెను.

22 వ తేదీని రంగునూలో నెల్లూరు జిల్లా అన్ని ప్రభుత్వములకు 40 వేల కట్టల భాగము నాశనమయ్యెను.

హర్షిణులగురు పరిశోధనకు సందర్భమున బొంబాయిలో నెల్లూరు విశేష ప్రదర్శనమును ప్రదర్శించబడినది.

సింధియా పాక్ యొద్ద సేవకులలో ఈ నెల 20 తేదీ నూపరెండేటు చేరెను. మే రెండవతేదీ బొంబాయి చేరునని నిరీక్షించబడుచున్నది.

అనామధానాలోని నాగపాళి స్వరాజ్య సమితివారు సభ తేదీ అనినెంటుగారు తాము ఇటీవల చెప్పిన వాక్యములను ఉపసంహరించుకొనవలెనని కోరిరి.

పాల భరీడు:—లాహోరు నగరములో సైనిక శాసనము క్రింద అవులాలను సేరు 2 అచాల 6 వైసలు, గోదావరి సేరు 3 అచాల చొప్పునను అమ్మకలసిన దని పాలబాండ్రను అభ్యాసించిరి.

మొగ్గలూరులో అండ కంకటేశ్వరి అసిస్టెంట్ డిక్టేటరుగారిని తీరముగా కోట్లకండేటు కనివారము ఉదయమున 10 గంటల సగములోని పోలీసుల పోలీసువారు ఎవరు ఉదయము చేరవలెనని ఉంది.

కాంగ్రెసు కార్యదర్శులలో నుకరను గౌ. వి. జె. పటేలు గారు ఇంగ్లండులో కాంగ్రెసు సంస్కరణములపై కాంగ్రెసు సభాభివృద్ధిని దెలిపి నానికోలుకు సాధించుటకు గాను 28 వ తేదీని ఇంగ్లండుకు బయలుదేరిరి.

బొంబాయిలో 28 వ తేదీని మూడవరంగుల మేడ కోక దానికి నిత్యంబుకొనెను. అన్ని వార్తలు యంత్రములవలన ఒక్క అంతిమమునకే అన్ని వార్తలు నిలిచి ఉంటున్నాయి. అందు ఒక కలస రుబ్బు 1 1/2 రూ.ల నష్టమును గృహమునకు 20 వేల రూ.ల నష్టమును గలిగెను. అనుచితమునకే ఇంగ్లీష్ పోట 5 వేల రూ.ల విలువకు సామగ్రి నష్టము గలిగెను. అన్ని విద్యుచ్ఛక్తితుల ప్రమాదములన గలిగెను.

అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘ పత్తులను పండిత మదన మోహన మోహన గారు లాహోర్ జార్జి గారిని, మాంబేను గారిని, సింహా ప్రభువు గారిని కలిపి వ్రలకు బంపి అందు హిందూ జాతి ప్రస్తుతిని మాంచి చాలా విలువలన గలిగిన కలసలను, గాంధీగారి పై చూపబడిన చర్యలను తమ విచారమున మాపి కలస చర్యలను తొలగించి మహమ్మదీయమహమ్మద రాజ్యాంగ సంస్కరణము సందర్భమున భారతీయులను సంస్కృతికాంక్ష చాలాకామమును తొలగించవలెనని కోరిరి.

నెల 1-కి 50 రూ.ల వరకు తీరవలసిన బడయు డిల్లీ మునిసిపల్ ఉద్యోగములకు మునిసిపాలిటీవారు ఆ ఉద్యోగమును ఇటీవల జరిగిన అల్లయలో పాల్గొనక కనిపేసి విద్యుత్ పూర్వకముగ సహాయ మొనర్చుచుంట్టు అధ్యక్షులు వీరి నభిమతిని ఒక నెలతీరమును అందరకును అదనముగ నిచ్చిరి.

Brief Telegrams.

It is notified that ordinary telegrams are now accepted at all telegraph offices in the Punjab.

The Punjab Primary Education Act, 1919, received the assent of the Viceroy and Governor-General on the 7th instant.

The Anchor, line S.S. "Olympia," homeward bound which left Bombay on the 9th instant, arrived at Suez on the 21st instant.

Mr. M. Roy, Deputy Magistrate of Howrah, passed orders in the case in which Mr. P. W. Sharpe, an Engineer, was charged with illegal possession of opium. The accused was arrested at the Howrah Railway Station with a fully loaded revolver, and from his trunk a large quantity of opium was found, weighing about one maund. The accused was convicted and sentenced to six months rigorous imprisonment and fined Rs. 300.

The third Annual Conference of the Indian Home Rule League was held at Ahmednagar on Friday under the presidency of Mr. Joseph Baptista. Resolutions congratulating Messrs Baptista, Tilak and Karandikar for their services in the cause of Home Rule in England and expressing gratitude to the Labour Party in England for making Home Rule a plank in their political platform and about sending on deputation Messrs Kelkar and Khaparde to England were passed. Office bearers were elected for the ensuing year. Mr. B. G. Tilak was elected President of the League.

The Hon'ble Mr. V. J. Patel, General Secretary, Indian National Congress, left India for England to advocate and press the Congress view on the constitutional reforms in India on the 28th April, 1919. All communications by public men, bodies or associations in connection with the Congress Deputation work in London should be addressed to him as under:—The Hon'ble Mr. V. J. Patel Barrister-at-Law, General Secretary Indian National Congress, care of Thomas Cook Son, London.

On Monday morning a Nepali named Satya Lama of the armed police of Colombo, was brought under arrest before the District Magistrate of Alipore. It is alleged that the man stabbed one of his comrades in an affray when he was posted at Darjeeling on recruiting duty. The injured man succumbed to his injury. The accused went away with his regiment to his station at Colombo, where he was arrested and sent down to Calcutta under a strong police escort. The Magistrate passed orders for sending him up to Darjeeling to take his trial there, telegraphs a Calcutta correspondent.

Price of Milk.

(Delayed in Transmission).

Under Martial Law, dealers in milk are required to sell cows milk at 2 1/2 annas per seer and buffalo milk at 3 annas.

Italian Problems.

Signor Orlando to Consult Parliament.

LONDON, April 24. The Press Bureau issues a communique from Paris dated April 24th stating that before his departure for Rome, Signor Orlando accompanied by Signor Sonnino had another meeting with President Wilson. Mr. Lloyd George and M. Clemenceau. Throughout the discussion all displayed strongest desire to reach a satisfactory solution to the problem under consideration. The heads of the American, British and French Governments expressed to Signor Orlando a hope that Italian Parliament would also assist in arriving at such a settlement the meeting occurred at Mr. Lloyd George's residence. It was subsequently announced that Signor Orlando was starting for Rome to night to consult with the Italian Parliament.

India in England. The Delhi Disturbances.

A Humane Appeal.

LONDON, April 17.

We take the following Special Cables from to-day's "Madras Times":

Although the papers are very full of Indian happenings partly press telegrams a week old and partly official messages very abbreviated, no apprehension is felt if only Delhi shows backbone. Meantime the National Council for Civil Liberties, whereof a few cranks like Clifford Russell and Joseph King, are the leading spirits, has issued an appeal to members of Parliament against the Rowlatt Acts, not discussing the expediency of these measures from the point of view of the Imperial administration, but urging that they are not wanted by the Indian people. The appeal is likely to be without effect since while the public still fails to appreciate the Reform issue, it does not understand the extent of the conspiracies revealed in the Rowlatt Report and the secret agitation whereof evidence is constant in Egypt and elsewhere.

American Views.

Allegations Against England.

LONDON, April 19.

Universal attention is paid to Indian troubles. Even the "Daily News" New York correspondent remarks that there is an organised and none too scrupulous Indian campaign against England, instigated apparently by the German and Irish groups. We are accused of taking Indian food leaving the natives to starve; we are draining India of her wealth; we run the opium and liquor trade in India in order to have the British taxes. "These are," adds the correspondent, "among the interesting statements made." There were no Englishmen present to reply to the above.

British Press Comment.

Indian Case Should Not be Obscured.

The "Herald," which to pertervidly Lansbury, of course, is critical of the Government, while Mr. Cotton, writing in the "Manchester Guardian," analyses the Rowlatt Bill. He thinks the passive resisters ought to have known the forces which they were seeking to unloose would be little guided by their pious exhortations. At the same time he asserts that it is surprising that the Government have not taken the necessary precautions, and asserts that the Moderates are acting quite differently, and are praying the Crown to disallow the legislation which is not too late for Mr. Montagu to respond to. In their telegram the Moderates assure him, and it is unquestionable, that the atmosphere which has been created is utterly prejudicial to the successful working of the reforms, and co-operation between the people and the Government. Mr. Cotton concludes: "The Government possesses ample powers in case of unexpected emergencies. The Indian case should not be obscured because of the crimes and excesses resulting from Mr. Gandhi's misguided crusade."

Need for Prompt and Firm Measures.

Other papers, however, are very outspoken in their views. The "Times" under the heading "Open Rebellion," the Viceroyal phrase which universally attracted attention, asserts that the expression is not exaggerated and praises the India Office for now issuing the laws promptly, and declines to connect the Montagu-Chelmsford reforms with the trouble, saying the first episode which led to the present state, occurred when he (Mr. Montagu) was at school, though it admits that he, when in India, fell with Lord Chelmsford into the hands of impractical theorists, while he thrust aside the experience of administrators. Hence, while much is able and true, and a little even brilliant in the report, it contains a great deal of dreamy, even dangerous nonsense. Anyway, Mr. Montagu was well advised not to apply to India the conclusions drawn from sub-tropical Africa. The Journal declares that the rebellion may check the introduction of the reforms, but the need remains for reform, and demands that order should be restored by firm and prompt measures, such as Lord Chelmsford is taking, the object of the conspirators being to render the continuance of British rule impossible. In short, India is just now filled with combustible material, and we ought to be fortunate if we avert a very serious conflagration. The paper concludes, "These are the times of plain speaking, and it is necessary to say that Sir Michael O'Dwyer's successor does not possess the same qualifications as he for dealing with open rebellion. It is essential that Sir Michael O'Dwyer be asked to remain at the post at present."

Mr. Gandhi's Responsibility.

The "Evening Standard" takes the same view as regards Sir Michael O'Dwyer. The "Birmingham Post" throws the responsibility on Mr. Gandhi, than whom none knows better how hard it is for those who try to restrain the mob, who feel discontent, asserts that organised agitators are using any pretext for trouble.

Rowlatt Bill Justified.

The "Pall Mall Gazette" declares that the Rowlatt Bill is entirely justified. The effort to maintain peace and justice in India might as well be abandoned if the resources of authority are to be whittled down in indifference to every insolent menace.

Enemies of British India.

The "Daily Telegraph" also considers that agitators are looking for trouble, asserting that while politically-minded Indians are not holding the knife, they are nevertheless committing crime. The reformers are in effect the enemies of British India. The paper declares that the lawning and trucking nature of Mr. Montagu's policy, if pursued, will be fatal to Indian administration.

Immediate Announcement Desired.

The "Westminster Gazette" however, while supporting the employment of force, hopes that an immediate announcement will be made of steps to give effect to the Montagu-Chelmsford reforms, especially since there are rumours of opposition thereto in the Cabinet.

The Troops Offer.

Great pleasure is expressed here of the readiness of the returning troops to remain there to quell the trouble.

Satyagraha Leaflets.

Mr. Gandhi's Manifesto.

BOMBAY, April 28.

(Delayed in transmission).

Mr. Gandhi has issued another manifesto. After pointing out that it was a good omen for Satyagraha that Bombay has preserved peace in spite of Mr. Horniman's deportation he expresses the hope that it would be similarly preserved whenever other friends including himself are arrested. The Government were entitled to arrest whom they suspected. Mr. Gandhi re-emphasises his conviction in the victory of Satyagraha by adherence to truth, avoidance of violence and by self-suffering. He advises Bombay merchants to avoid untruth and all taints flowing from it even though it might mean smaller profit or what greater honour could they pay to Mr. Horniman, asks Mr. Gandhi, than by adopting honesty as their watchword in mercantile transactions? He felt if they could impress the Government with the truth in them and by strictly observing the principle of non-violence and assure the Government of their harmlessness it might not be necessary for them to require civil disobedience.

Controlled Food Prices.

LAHORE, April 28.

The following press "communiqué" is issued by the Punjab Government:

An interesting situation has arisen out of one of the recent orders issued under Martial Law by the Officer Commanding, Lahore Civil Area. During the hartal a certain amount of gram seems to have been distressed, either free or at low rates, by the persons concerned in the agitation. When hartal was brought to an abrupt termination under military orders, the local grain dealers forced up prices, no doubt with a view to recoup themselves for the general cessation of trade during hartal, though suspicion of other motives is not excluded. The recent order defining the maximum retail prices of atta has brought a very substantial relief to the poorer classes and for the last two days cries of "Martial Law Ki Jai" have been very freely heard in the city, showing that the classes in whose interest the order was passed appreciate fully the benefit which it has secured for them.

Rioters on Trial.

Lahore Accused Convicted.

LAHORE, April 28.

Judgment was delivered to-day by the Martial Law Commission, presided over by Mr. Justice Leslie Jones, in the case in which nine persons were charged under sections 121, 147, 322, & 149, I. P. C. of offences committed at the Badshahi Mosque, Lahore, on the 12th April [with waging war against the King-Emperor, rioting and causing hurt to Inspector Ali Ghar of the C. I. D.] Mr. Sheikh Abdul Qadir prosecuted for the Crown, while Mr. Obbard Gobindram, advocate, appeared for Basheer Ahmed, accused, Mr. Dinanath Mahto, Bar-at-Law, defended Moulvi Abdul Hai, an ex-sub-editor, Mr. Kissan Kumar Dalip Singh, Bar-at-Law, appeared for the Crown to defend those accused who were not otherwise defended. Moulvi Abdul Hai was sentenced to transportation for life. Eight other accused were also awarded the same sentence [transportation], but with a recommendation for commutation of the sentences of imprisonment. Among the nine accused five were Hindus and four Mahomedans.

Balwant Singh, a Kalasi of the N. W. Railway, who was alleged to have incited rebellion in Lahore on the 11th instant, by asserting that he had just come from the cantonments, where he stated that Indian troops had risen and killed some hundreds of British troops, was also sentenced to transportation for life.

The Kasur case is still proceeding.

The "Bombay Chronicle".

Temporary Suspension of Publication.

Bombay, April 29.

An emergent meeting of the shareholders of the "Bombay Chronicle" was held this evening. It was unanimously decided to suspend the publication of the paper until the press censorship order was withdrawn. Another meeting will be held shortly to confirm the resolution regarding press censorship. Mr. Jinnah told the meeting that he had been informed that the Government's attitude will depend upon the nature of guarantee regarding the future conduct of the paper.

Order Served on Board Steamer.

The order under Press Act forfeiting security on Mr. Horniman on board the steamer "Takada". The order quoted specific passages, copy of which was supplied to Mr. Jinnah on request.

Mahomedans' Abhorrence.

BOMBAY April 28.

The Mahomedan public of Ahmedabad held a meeting to give expression to their deep sense of pain and sorrow at the disturbances at Ahmedabad and Virangum on the 10th and 11th instant. Resolutions were passed affirming loyalty to the Government expressing abhorrence at the supervision of law and order, their strong disapproval of agitation, political or otherwise calculated to bring about lawlessness and disorder, and promising to support the Government in restoring tranquility.

Women of Ahmedabad.

The Women's branch of the Home Rule League Ahmedabad, has passed a Resolution requesting Mrs. Annie Besant to withdraw her recent public utterances.

The Mills.

The weekly bazar at Ahmedabad was more largely attended last week than in the previous weeks. The mills in Ahmedabad are still working shorthanded, labourers not having yet returned from their villages.

Congress Protest.

BOMBAY, April 28.

On behalf of the All-India Congress Committee Pandit Madan Mohan Malaviya has despatched a lengthy cable to Mr. Lloyd George, Mr. Montagu and Lord Sinha, drawing attention to the intense gravity of

the situation in India, emphasising the need for a change of policy. The Committee deplores and condemns the excesses which are traceable to embittered feelings regarding the Rowlatt Bills and action against Mr. Gandhi. Since the signature of the armistice, it is felt there has been a notable change in the attitude of European officials and non-officials towards Indian aspirations generally and particularly towards the Reform scheme. The malignant campaign by the European Association, India, and the Indo-British Association in England, intensified the bitterness there anent. The Committee also refers to Mahomedan apprehensions regarding the fate of the holy places and urges appointment of a mixed commission to investigate the recent occurrences. It appeals to His Majesty's Ministers to immediately reverse the policy of repression and satisfy Indian feeling regarding the Mahomedan question and reforms and to repeal the Rowlatt Act.

Mr. Horniman's Deportation.

BOMBAY, April 28.

There have been no demonstrations in Bombay on the occasion of the deportation of Mr. Horniman.

Fire at Bombay.

Heavy Damage.

BOMBAY, April 28.

Early this morning a three-storied building on the Rampart Road, opposite the Lady Hardinge Hospital, caught fire. An alarm being raised fire brigades from different directions arrived quickly on the scene. The flames were kept confined in the first floor of the building occupied by Messrs. David Benzimra, Sons & Co., dealers in jewellery and watches and through the strenuous efforts of the fire brigades the fire was put out in an hour's time before it could spread either to the lower or upper floors. The damage to Benzimra and Sons is estimated at one lakh and twenty-five thousand rupees and to the building at twenty thousand. The ground floor was occupied by Messrs. Cox & Co., Shipping Agents, as a godown wherein were stored passengers' baggage which sustained slight damage, causing loss to the extent of Rs. 5,000. The upper floors of the building utilized as offices suffered no damage. The cause of the fire is attributed to a defect in the electric installation.

Punjab's Oil Supply.

LAHORE, April 29.

The following press "communiqué" is issued:—With reference to the Punjab Government press "communiqué", dated the 24th February, 1919, it is notified for general information that the position with regard to oil supply has considerably improved. Standard Oil Company has recently received 800,000 gallons of kerosene oil at Karachi and expects to maintain regular supplies, and the Burma Oil Company expects a shipload in the middle of May 1919.

Rangoon Pilots.

Government Communiqué.

RANGOON, April 29.

After the meeting of the Lieutenant Governor and the Pilots the following communiqué was issued:—His Honour the Lieutenant Governor to-day at the Government House met eight of the ten Rangoon Pilots who have recently intimated to the Local Government that they would cease work with effect from the 1st May 1919 if certain concessions were not made to them. The other two signatories being on duty were unable to be present. After the nature of the local Government's recent orders on the Pilots' previous memorials had been explained and discussed the Pilots then present expressed a unanimous desire to withdraw their threat to cease work.

The orders referred to guaranteed a first grade class pilot Rs. 1500 on the basis of eighteen only of the 20 pilots being at work. As at present if only 12 are at work the amount will work out at more. The orders also accede to the request for refund of a three per cent special deduction of pilotage earnings refund of Rs. 79,000 out of Rs. 47,000 paid for special war allowances to pilots on military service the increase of certain fees and other points in the pilots' memorials. The question of control is to be reconsidered also the provision of a new vessel to replace the "Euxine Brig."

Bombay Housing Problem.

Proposal of Municipal Corporation.

Bombay, April 29.

Bombay's housing problem has been of late much in the forefront of things. A proposal is now before the Municipal Corporation to represent to the Government the desirability of appointing a representative committee of officials and non-officials to investigate and report at an early date on the housing problem in all its bearings and to suggest practical measures for increasing housing accommodation for the poor and middle classes including question of the opening of new areas for building and means of speedy transport.

Strange Disappearance of Diamonds.

Report has been made to the Police by Narayandas Asmalal a dealer in precious stones that yesterday afternoon he went about visiting a number of localities with some packets of diamonds worth a lakh and twenty-five thousand rupees in his coat pocket. Towards the evening when he searched his pocket he found diamonds gone. He also noticed a large hole cut with sharp instrument in his coat.

The Rice Market.

RANGOON, April 29.

The rice market did no business to-day waiting Mr. Innes' decision. He seen the European and small millers to-morrow and rice merchant association on Thursday. He was seen by the Lieutenant Governor this afternoon in consultation with Mr. Keith, Revenue Secretary and Mrs. Stevens, Deputy Food Stuff Commissioner.

Indian Deputations to England.

Farewell Entertainments.

BOMBAY, April 28.

(Delayed in transmission).

Two independent farewell entertainments one in honour of the Hon'ble Mr. Sastri and Mr. Kuzru of the moderate deputation, and the other in honour of the Hon'ble Mr. Patel, Dewan Bahadur V. P. Madhava Rao and Mr. N. C. Kelkar of the Congress Deputation, who are proceeding to England to-morrow were held last evening. Sir Dinshaw Wacha was in the chair at the moderate deputation entertainment and Pandit Malaviya at the other function. Speaking at the former function, Mr. Natarajan said it was necessary having regard to the condition of Indian Government that the truth the whole truth and nothing but the truth should be put before the British public and civilised world. He did not mind what became of reforms, but he was anxious that British public should know the actual state of things in the country and in whatever things, the deputation might succeed or fail, he hoped they would succeed in bringing home to the British people the actual state of things in the country. The Hon'ble Mr. Sastri replying said their task in England would be far more difficult than that in India. The inauguration of Satyagraha movement he declared had its own share in creating the present situation but the Government could not escape the blame of having prepared the combustible material.

Sir D. E. Wacha:

Sir Wacha in concluding said that during his age he had seen six very serious crisis commencing from the meeting and however dark and stormy the prospects the dawn was bound to come and would come.

Mr. Kelkar.

At the Congress Deputation party it was pointed out by Mr. Kelkar that it was essential that the agitation and intense feeling in India should be echoed in England. The Hon'ble Mr. Patel said the wisdom of going to England with Martial Law and repression in the country was open to doubt.

Delhi Municipal Employees.

Grant of One Month's Pay.

DELHI, April 29.

The Municipal Commissioners at their general meeting this morning unanimously passed a resolution to grant one month's pay extra to all their employees earning up to fifty rupees a month for their faithful services during the late "hartal." In recommending the proposals to the board Col. Beadon, President, said:—Before we dispose of the proposal to reward municipal servants on the lower grades of pay for remaining faithful during the late "hartal," it is advisable for me to say a few words. I am not going to touch on the larger question of the serious attacks on the British Raj, which have been evident in other places, but I am going to speak merely about the local disturbances, which have affected the trade of the city and the welfare of its citizens. The "hartal" began on March 30th at whose instance you know as well as I do. It began in a simple form by agents of the agitators going round and getting shops closed. Once this had happened these people (the agents of the agitators) found themselves with nothing to do and they took to turning the people out of tongas stopping trams, etc. and eventually the mob came into conflict with the authority at the railway station, with the result some Delhi citizens were killed and wounded. The "hartal" continued on and off for some days. It was kept on out of sympathy for the killed. Then there was a second Sunday of "hartal" and finally after Mr. Gandhi's arrest the "hartal" looked as if it might become permanent. I want you all to realise what this habit of "hartal" was developing into and how dangerous it is for any one to start a "hartal." Instigators can start a "hartal" quite easily, but in a very few moments the mob took charge because the leaders have no reserve power of control. In a few days the mob had acted as follows. They refused to allow any one to ride, to sell goods or to work at all. The agitators meanwhile had tried to paralyse the railway, to prevent Government and Municipal servants from working for their masters. If this scheme had been really effectual and if this state of affairs had continued what would have been the end? We have had a slight insight as to what would happen. We know of the lawless assemblies in Edward Park, Daryaganj and the Chaudhri Chowk. We also know how such proceedings in a graver form have led to Martial Law being introduced in Amritsar, Lahore and other districts. We really have to thank the many public servants in the police and army, railway, in Municipal employ, in the revenue department and so forth, who have remained faithful to Government in this time of madness that the situation did not drift into a yet more critical sphere. You probably realise what it would have meant if the city sanitation and water supply had stopped for some days and what terrible suffering the agitators would thus have caused to their fellow citizens. It is for this reason that I advise you to reward your servants for their faithful service. Before I stop I must touch on one other matter. I want you all to realise and I want you to make all your acquaintances realise that there is no society or association in Delhi all events which is able to control the people except the Sirkar. As you have seen the so called leaders having started the "hartal" become important almost at once and Delhi remained in the hands of badmashers thoroughly unhappy and thoroughly uncomfortable for several days. In the vain hope of preventing rioting and saving men's lives the Sirkar stood aside very very patiently, hoping daily, always hoping that men's madness would cease, but it was not to be and eventually the Sirkar had to take action with the result that all troubles ceased at once and all loyal peace loving citizens breathed freely again. The traders could open their shops and trade. The worker could work and the poor could again earn their livings. Take this lesson home with you that the Sirkar is the only true power in the land which can enable the people of Delhi to pursue their avocations in peace. So if the noisy agitators again lift their head (recognise their worthlessness and drive them from your city).

A telephone is now installed between Cawnpore and Lucknow, and other long distance trunk are under consideration.

All-India Congress Committee.

Pandit Malaviya's Cable.

The following cable was sent to the Prime Minister, London; Secretary of State for India, London; and Lord Sinha, by Pandit Madan Mohan Malaviya, President, All-India Congress Committee, Bombay:—

All-India Congress Committee desire most earnestly to represent to His Majesty's Government intense gravity of present situation in India, real cause and need for change of policy pursued at present. While deploring and condemning popular excesses which have occurred in some parts of country and which popular leaders have everywhere used their influence not unsuccessfully to restrain. Committee urge impartial consideration of circumstances which have so aggravated and embittered feelings of people throughout country as to make such outbreaks possible. Resolution of Government of India dated 14th instant describing present situation as arising out of Rowlatt Act agitation makes only partial statement of case. Undoubtedly intense universal bitterness of opposition to Rowlatt Act forced through legislature by official votes against unanimous protest of all non-official Indian members and in face of unparalleled opposition throughout the country was immediate cause of recent popular peaceful demonstrations but subsequent excesses were provoked by needless unjustifiable action of Government of India and Punjab and Delhi Governments against so revered a personality as that of Gandhi and against other popular leaders. For complete understanding however of present discontent and its causes other important factors must be considered. Attitude of India throughout war was one of consistent loyalty and helpfulness. Cheered and encouraged by declared aims for which great struggle was waged and promises. British statesmen of political freedom and self-determination for all followed by visit of Secretary of State to India to frame recommendation for reform people uncomplainingly suffered hardships of war conditions and gave their aid ungrudgingly. India's services were handsomely and unreservedly acknowledged by Premier and other leading statesmen. Since signing of armistice people however feel there has been notable change in attitude of European community official and non-official towards Indian aspirations generally and reform in particular; sufferings of middle and lower classes owing high prices foodstuffs and clothing have been intensified by failure of monsoon in several parts of country and grave mismanagement of control of foodstuffs railway and shipping freight. People feel Government have been indifferent and failed to do all they might have done alleviate sufferings. Criticisms and complaints in press by leading journals and well-known public men ignored. Hostile attitude Anglo-Indian press and European community towards reform and malignant campaign European Association in India and Indo-British Association in England greatly intensified bitterness of feeling. Impression now widespread that European official and non-official community generally opposed even to mild recommendations. Montagu Chelmsford Report which are regarded as inadequate by bulk of Indian opinion. Added to this circumstances have encouraged belief Government do not desire to encourage Indian industrial enterprise nor admit Indians equality of privileges and opportunities with Europeans as illustrated by meagre proposals for admission Indians to Commission in their own army and fact that out of two hundred officers employed by Munitions Board only one was Indian. Further important factor of popular discontent is deep and universal feeling among Indian Mahomedans regarding Khalifate and holy places and apprehensions that their claims not sufficiently regarded by British Government and Allies are adequately pressed at Peace Conference. Mahomedans feel bitterly that their loyalty during war is without appreciation since danger is passed. Such feeling too is general among Indians of all classes and is fanned by sudden change of Indian Government attitude from one of conciliation during war to obstinate opposition to will of people since armistice and by similar attitude of other officials as evidenced by such boastful intimidating utterances based on victories of British Arms as that of Sir Michael O'Dwyer in his Council on 7th instant when he threatened ruthless repression of political agitation disagreeable to him in peace as well as war time. In such circumstances the two Rowlatt Bills were introduced and the principle one forced through Council in spite of unanimous opposition of non-official Indian members, appeals for postponements and reconsideration and warnings of agitation that would inevitably follow throughout the country which was stirred by this measure and uncompromising attitude of Government in degree unparalleled in history of country. Committee here cannot enter in detail as to justifiable apprehensions caused by passing into law of this Act. They are content to represent that it is total distortion of facts that an agitation against a measure placed on Statute Book in time of Peace depriving subjects under any circumstance of sacred right of free and open trial and otherwise restricting fundamental liberties and depriving accused persons of normal and essential safeguards designed for protection of innocent persons should be regarded as an unreal agitation engineered by political agitators for their own ends. Committee have no authority to discuss merits of passive resistance movement led by Gandhi but would emphasize that nothing but feeling of high souled patriotism and intense realization of injustice involved in passing of this measure could have actuated man of his saintly character and noble record. Committee submit that so far as facts are publicly known no violence had anywhere been committed by the people until after the arbitrary restrictions placed on Gandhi's movements leading to his arrest and forcible deportation without any announcement about his destination while he was on his way to Delhi with object of pacifying people after unfortunate episode there on March 30th. Grave allegations were made that authorities in Delhi unjustifiably fired on crowds killing and wounding several Government of India have ignored demands for enquiry into this and have published exparte statement of local Government exonerating local authorities on unconvincing statements; Had Gandhi been allowed to proceed to Delhi Committee believe he would have restored normal conditions. Government on contrary by his arrest and deportation provoked outbreaks in Ahmedabad and Viramgam. Outbreak had become imminent in Bombay also but it was averted by wise action of the authorities in restraining police and military

and efforts of Gandhi and other leaders pacified people and restored quiet. Committee invite attention to the contract between the rapidity with which tranquillity was restored in Ahmedabad by presence of Gandhi his co-operation along with that of other leaders with authorities and continuance of disorders in Punjab where reckless and horrible methods of repression under Martial Law such as public flogging of citizens in the streets dropping of bombs from aeroplanes wholesale firing on people assembled in streets have been resorted to. These methods of repression have created horror and resentment throughout the country. Committee recognise need for strong measures to deal with popular violence where occurring and popular leaders and bodies and all public men are ready to co-operate with Government in putting down popular excesses and violent movements against authority, but use of such methods as have been in force in Punjab antagonise feelings of people towards Government and sow seeds of bitterness and distrust. Committee most earnestly urge His Majesty's Government to intervene and put an end to these methods and to order the appointment of commission of officials and non-officials to investigate causes of discontent and allegations of excesses by authorities in repressing popular outbreaks. Committee strongly urge His Majesty's Government to consider that popular discontent has been provoked by causes set forth above. At Amritsar disturbances followed immediately on Sir Michael Dwyer's action in arresting and deporting Dr. Kichlew and Dr. Satyapal. Committee most earnestly represent that situation cannot be dealt with alone by repression and attitude of sternness towards people displayed in resolution of Indian Government of 15th instant which gives free hand to Local Governments to employ every weapon in armoury of repression and is sadly lacking in spirit of conciliation. Situation calls for highest statesmanship which will deal with it in spirit which animated British Government and Indian people in their recent struggle for maintenance of liberty and freedom of peoples from despotic domination and not in a mood of ruthless repression.

All India Congress Committee feel that they can appeal with confidence to His Majesty's Ministers to consider this representation with sympathy and to take definite steps forth with to reverse the policy of repression and to satisfy Indian feeling with regard to the Mahomedan question, the reforms and repeal of Rowlatt Act. Committee respectfully submit this action alone will secure real peace and contentment in the land.

MADAN MOHAN MALAVIYA.

[Uncorrected.]

Dr. C. L. D'Avoine M. D. one medical attendants of Mr. Horniman relates the events immediately preceding the arrest and deportation of Mr. B. G. Horniman, Editor of the "Bombay Chronicle" as follows:—

As is well known Mr. Horniman was operating on the 17th instant by Major Deshmugh, F.R.C.S. (Eng.) I. M.S. assisted by Dr. A. S. Erulker, M.D. (London), Dr. Gathaye and myself. Naturally he was under medical supervision and was confined to his bed. He was progressing favourably, though still in a weak condition. I used to see him frequently in company with the other medical attendants. Dr. Anwar Khan, a young Mahomedan graduate of the Bombay University, lived at his bungalow at Worli to look after him night and day.

This afternoon at about 2-30 p.m., Colonel A. Street, F.R.C.S. (Eng.) I. M.S. called at my bungalow at Morland Road and requested me to accompany him to see a patient. I went and found Colonel Gordon Tucker, M.B., I. M.S. waiting in a taxi. I got into this taxi with Colonel Street; the car started immediately and began to go in the direction of Jacob's Circle. On the way Colonel Street told me that we were going to Horniman's Bungalow and that he and Colonel Tucker have been ordered by the Government to examine him in the presence of one of his medical advisers. On reaching Jacob's Circle we found Mr. Griffith and another European waiting in a motor car at the Jacob's Circle Police Station. We then drove to Worli and reached Mr. Horniman's bungalow at about 3 p.m. I showed them the way and at the request of Colonel Street I went in and informed Mr. Horniman that I have been asked to accompany Colonels Street and Tucker who have been ordered to examine him. Mr. Horniman at once asked them to come in. The doctors followed by Mr. Griffith and the European entered and Mr. Griffith served the written orders of Government which Mr. Horniman signed. After this Colonel Street asked Mr. Horniman to allow himself to be examined. Mr. Horniman consented and requested me to undo the dressing. Colonel Street examined him and also Colonel Tucker; after the examination the medical officers consulted Mr. Griffith who then asked me whether I consider Mr. Horniman fit for removal to Colaba War Hospital or on board a steamer knowing that in any case he had to be removed from his bungalow which is situated at the crest of the Worli Hill, a place reputed for its salubrious atmosphere. I thought that he would be in much better hands if he was put on board at once, instead of being taken to the War Hospital at Colaba. I expressed my opinion accordingly and Mr. Griffith requested me to sign a certificate to that effect which I did. Mr. Horniman was then requested to dress up while under strict guard and soon after he has taken down in an invalid chair by the ambulance men who were also present. At first they wanted to take him on a stretcher but he preferred to be carried in the chair.

Service During the War

Baronetcy to Charles Greenway.

LONDON, April 28.

Baronetcy has been conferred on Charles Greenway, the chairman of Anglo-Persian Oil Company, for important National Service during the War.

Exports to China and Siam.

Consignment Restrictions Removed.

LONDON, April 28.

The Foreign Trade Department of the Foreign Office announces that goods to be exported to China and Siam may now be consigned to all persons and firms in those countries.

A press communique from Simla says:—The Secretary of State has sanctioned the appointment of Mr. D. N. Sen, M.A., Principal of the Bihar National College, Bankipore, to Indian Educational Service.

ప్రజాభిప్రాయములు

సాను రాష్ట్ర శాసనసభ్యుల సభకు ఎన్నికలు.

అంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభకు :

అయ్యో, ఇతర రాష్ట్రము లన్నియు ఎన్నికల కలహర మనరము లేక, ఇతర ఉద్యమముల పాటుబడుచుండ, మనకు మాత్రము కాను గొడుగు రూపంబు యన్నట్లు ఈ స్వల్ప కాలమున కెంతయో ద్రవ్యవస్తువులను కలిగియున్న మనకును క్రమ కలగ జేసికొనుట మన నాయకులకును వారి ప్నే హితులకును సంభవమైనది. ఇదంతయు లేదు గర్వరహితు ప్రసాదమున జేరే చెప్ప నక్కరలేదు. నూతన గర్వరహితు నైన సరిగ్గా యోచించెద రని అనుకొంటిమి గాని ఆ కోరిక కూడ నిష్ఫలమైనది. వెంటేందు ప్రభుత్వమువారి యాదరణ నాకింద ప్రారంభించబడిన కాభివృద్ధినిర్వహణము, వారిలోనే కుదముట్టు నేమో యను భీతిని మనకు నెలకొల్పుకొని, చానికి నూతనకమర్చిత నిచ్చుటగాను, ఈ పద్ధతి నకలంబించి చేమో యని చాల మందికి తోచక మానదు. చనిపోయినను గిల్లునగారి పేరు గాని, జేతులు పెదలి పోయిన వెంటేందు ప్రభుత్వము పేరు గాని, రాష్ట్రపాలననుండి తొలగి పోయినను కాభ్యుగారి పేరుగాని, త్వరలో మరణ కాలము. గాడిద కూత యయిన కూనీ ఏ యుపాయము చేత నైనను పురుషుడు పుగిడ్డి జెంద వలెనని మొక సంస్కృత కవయితుడు. మంచిచేసినవారి పేరట్లు తలచుకొనెదమో అట్లే చెడుగుజేసినవారి పేరట్లు కూడ మరణకాలము. పుస్తక తాంతున, తిరిగి బ్రాహ్మణేతర అంధాళనము ప్రబలబడును, కృమీనా చల్లారుచున్న బ్రాహ్మణజీవము ప్రజ్వలింబు కను, ఈ ఎన్నికలు సంభవమైనట్లు కనబడుచున్నది. సంఘ మందు జెన్నెత్తము గలవని బ్రాహ్మణులు, ముఖ్యముగ మన రాష్ట్రముందు, తదితరులకు దృష్టిస్పర్శ సమాజే దోషములను నిర్మించి కొంత ఆనవాసమును కల్పించుటచేతనే ఇట్టి బ్రాహ్మణేతరజీవములు బయట వెదలినదనియును, చెట్టినచుట్ట చెట్టి నంత యను సామెత సఫలమవుచున్నదనియును, మన స్వాతంత్ర్యములను గుర్తెగినవెంటనే అంగీకరించుచు మనమెట్లు ఆన వాసము కనబరచుట తటస్థించెనో నట్లే బ్రాహ్మణజీవము కను వెదలిన వెంటనే బ్రాహ్మణులయొడ భేదభావము నూచించుట లోకసామాన్యమనియును, అందుకు విరుగుడు పాత్రపడదు తల దొలగించి సోదరత్వసూచకము లగు నూతన పద్ధతుల నకలంబించుటకప్పు జేరొకటిలేదనియును, కలుమారు మనవిజేసి యున్నాను. ఇప్పుడు కాశనసభ్యుల సభకు పీఠకు సంత వరకు బ్రాహ్మణేతరులనే పంపుట క్రేయస్కర మనియును, ద్రావీడ వారికిగూడ ఈసభలలో జరిగెడి ఆచారప్రమాణ బయటపడి స్వానుభవమున వెలిసిరేని ప్రకృతప్రదృష్టములు త్వరలో మారగలవనియును, బ్రాహ్మణులెట్లు చేసిరేని జేత కలవరమున కేర్పాటుచేయబడిన ఎన్నికలు జేత జేయకరము లగు కలిగిమించుననియును, కనయముతో మనవిజేయుచున్నాను. నిజముగ జేతాభిమానము గలవా రెవ్వరును వారి స్వలాభముగాని స్వోక్తిగర్వముగాని జానుకొనరని నా నమ్మకము. కాబట్టి, ఆయాగురువులవారు బ్రాహ్మణేతరులనే నియమించుకొని మాత్రజీవము సోదరభావము వెంపొందజేయుటకు ప్రయత్నించెద రని నమ్ముచున్నాడను. ఈ కాశన సభలకు ఎవ్వరిని బంపినన, ఏ మత మైజీవమును గలవారు జేతజేతు ముక్త పాటువడుదురని నాకు నిశ్చయముగ తోచుచున్నది. మానసియు లనిపించుకొనచు తద్వ్యతిరేకపు కనలు చేయ బూను సామాను లుండ రని నమ్మకతో క్రాయుచున్నాను. ఒక నేర బ్రాహ్మణేతరులు పాచ్చుట చే బ్రాహ్మణులు కొందరు వ్యవహార రీతి నష్టమొందెదరని తలచవచ్చును. నష్టము సంభవమైనను తొందర లేదుగాని, జేతమందు జ్యేష్ఠభావములుండుట మాత్రము తగదు. ఇదిగాక, ఉద్యోగదృష్టి బ్రాహ్మణులనుండితొలగి వారిమనో బలము ఇతర వ్యాపకముల జేరెనగాని, జేతము వృద్ధినించుదని నాయభిప్రాయము.

మరొక నిషయము మాత్రము నూచించి విరమించెదను. ఎన్నికలలో చేర్చబడినవారుమాత్రము, జేతదోహము కైన సమ్యక్భిని స్వోదరభావమునై మాత్రమే ప్రయత్నించు వారు నుండగూడదు. వారియెడ సంజేహమున్నయెడల స్వప్రము వారి ఆభిప్రాయములను పత్రికల ద్వారా వెలిబుచ్చుటకు కొరకు మిక్కిలియవసరము. ఉద్యోగములనుగాని, విధదములనుగాని, ఎన్నికలను స్వలాభముగాని, పురస్కారము

కొని, అందు కనుకూలరగు అధికారము చేపెడి జేతదోహపు కనుల కొడబడి నేరమని స్పష్టముగ వెలిపినవారి నే నియమించుట మిక్కిలి అవసరము. జేతాభిప్రాయమున కేర్పాటు కా బడిన ఉద్యమములందు ఆభిమానము కలదనియు, వాటివిషయమున నిష్కాపట్యముగ పనిజేయగలవనియు, అందుముఖ్యముగ జేతయనుమానభ, ఆంధ్రరాష్ట్రీయముమానభ, యొక్క ఆదర్శములను, జీల్లనభలను వ్యతిరేకములు కా మనియును, స్పష్టముగ వాగ్దానముల నిచ్చినవారి విషయమేయనము ప్రయత్నించుట యుక్తము. ఇప్పుడు బయట వెదలుచున్న వారందరు క్రిస్తుముగ నే ప్రమాణవచనములను పత్రికలలో ప్రచురించుట యవసరము. అటుల జేయనివారిని నిరసించుట జేతాభిమానము విధియనిజేతగ జెప్పవలె.

సోదరులారా! జేతాభిమానులారా! పూర్వపుదొంగ మర్యాదలు, నేనుకనికరావు. మొగముటమిలేక నాయకుల యొక్కయ, నాయకులుగనుండ తలచినవారి యొక్కయ, ఆభిప్రాయముల మార్గములను పరిశీలించెడికాలము వచ్చినది. జాతి, మత, కుల, కాభిమానములును, బంధుమిత్ర కిపారములును, నొకచేప నుంచి, న్యాయదృష్టికలిగి, ఈశ్వరసాన్నిధ్యము దున్నట్లు సంపరించుట ధర్మము. పల్లెలయందు కూడ జేతాభిమానము పాచ్చుచున్న సమయమందు, విజేతాభిమాన తప్పుదోహతుల నడచువారు ఉండురని నా దృఢ నమ్మకము. ఇవిషయము ననే వ్యరికిని జడిసి వ్యవహరింపగూడదు. మిరిచ్చెడి వోట్లు ఎవ్వరికైనది మిరవను ఈశ్వరనికిని తప్ప తదితరులకు వెలియదు. కాబట్టి, భయభయవోట్లు కూడ కలవరమొందుట ఆనవసరము. మియందుగల నారాయణే సాక్షిగ నెంచుకొనివోట్లు వ్యక్తలెను. బ్రాహ్మణులుగాని, తదితరులుగాని, ఇప్పుడు నిలబడినవారందరు విధమున వారి ఆభిప్రాయముల వెలిబుచ్చు రుడనని విషయమే తలంపబడుట ముఖ్యమని తిరిగి నొక్కిచూచు జేయుచున్నాను. సాక్షాత్కరణముల ది వద్దతలచు, కృతి క్యాండిజేటు (ఎన్నుకొనబడువాడు) వారి ఆదర్శములను, ఆభిప్రాయములను, తప్పుక ప్రచురింతును కాబట్టి, ఇట్లు ప్రశ్నించుటయందు తప్పేమియు కానరాదు.

బంధు. వేమూరి వెంకటసు బ్బారావు.

తల్లిని ప్రతిదినమును పూజింపుడు !!! "భారతమాత చిత్ర పటము"

ఈపటమునందు, లక్ష్మీ, సరస్వతి, దుర్గ, రూపములొకటి యై భారతమాతయొక్క స్వరూపమువచ్చునట్లు వ్రాయబడినది. జననియొక్క నాలుగుహస్తములును, ఆస్తి, శత్రుభాగ, ధర్మములను ప్రపంచమున కొనుగుచు, హిందవజాతియ పరాకమును బూనియున్నది. పటము 15+20 అంచులను నైజా లొంగులతో, మంచి కాగితముమీద నుద్రించబడినది. ఢిల్లీలో సమాజేత మైన గడపిన జాతియనుమానభయము 4 నేల ప్రతు లమ్ముడైనది. ఇక 2 నేల ప్రతులుమాత్రమే గలవు. వీటిని ఏకముక్తముగాగాని, తదవక 100 ప్రతులకు తక్కువతేటండాగాని కొని, గ్రామముల వెంట నమ్ముకొనువారికి, నులభమైజీయు, పవిత్రమైజీయు, మంచియొగ్గమైన వ్యాపారము. అట్టివారికి బహుస్వల్ప ధర కియ్యబడును. చిల్లరవేల ప్రతి 15 రిలదాటు. పోస్టుఖర్చుకొనువారే ధరించవలెను. కాంపెరీ కాపీలు ఉచితముగా బంపువలె. తక్షణమే క్రింది చిరునామాకు వ్రాసి తెప్పించుకొనలెను. (1595)

పింగళి వెంకయ్య, మచిలీపట్టణము.

మదనకామేశ్వర లేహ్యము
ఇది మేహము, నిశ్వాస, శుక్లవర్ణము, అతిమృతమున
హరించి, మిక్కిలి బలమును, వీర్యవృద్ధి, యౌవన సుఖమును,
సంతానప్రాప్తికలిగించు వరప్రసాదము 2 డబ్బీలు చాలును.
20 రులముల డబ్బీ రు. 1. ని. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము.
పి. పి. అందుకో, పొందూరు, గుంటూరు జిల్లా.

VITAFER "PICKS YOU UP"
the more quickly and the more surely because at the same time IT BUILDS YOU UP. The nerves are FED, not merely stimulated; the blood is enriched; and the entire system revitalised.
Obtainable from SPENCER & CO., LTD., MADRAS & BRANCHES.

GET GOOD SIGHT.
by removing the cause of bad sight. Don't commit the common error and take to spectacles as the only remedy for eye-trouble-they will correct your sight, but what you want some thing to cure your eyes, viz:-the Actina Treatment. Actina has succeeded where specialists had failed, simply because it assists, and not opposes, Nature. It is essentially a natural treatment and the hundreds of testimonials are proof that it is a successful treatment. To use it is simplicity itself remove the two screw caps from the Actina Instrument releasing the powerful vapour which applied to the eyes and inhaled through the mouth and nostrils, sets up and maintains a good circulation in all parts of the eye, removes congestion and restores the organ to perfect health. It is an unequalled cure for all eye troubles, such as Iritis, Cataracts, Granulations, Sore Eyes, Ulcer, Opacity, etc., etc. Invest Rs. 25-8 in an Actina and save 'specialists' fees. Valuable booklet entitled 'Prof. Wilson's Treatise on Disease' containing particulars of Conditional Trial Offer and convincing testimonials post free from Actina H. P. Sole Agency, Bataia (India).
Actina Way. Actina Cures Deafness.
Not merely improves the sense of hearing temporarily as do Electrophones, Ear Drums, etc., but really cures the disease permanently. The secret of Actina's success is that it removes the cause of the disease and that is where it differs from all other treatments. The principal cause of Deafness is Catarrhal Inflammation of the throat and middle ear and until this is removed the hearing cannot be restored. The powerful vapours emanating from Actina, inhaled through the mouth and nostrils and applied to the eye, course through the delicate nerves and blood-vessels, removing Congestion, stimulating and invigorating and restoring the organs to their normal healthy activity. Actina is the surest, simplest and most natural cure for Deafness and is just as effective in other Catarrhal diseases, such as Eye Troubles, Hay Fever, Asthma, Bronchitis, Headache, Sore Throat, Influenza, etc. Costing only Rs. 25-8 (plus postage etc.) this wonderful instrument should find a place in every home. Booklet entitled "Prof. Wilson's Treatise on Disease," containing useful health advice and full Particulars of our Conditional Trial Offer, post free on request. Write to-day to Rai B. S. Bhandari, M. A., Bataia. (India)
Natural Actina Treatment.

భాగ్యవంతు లెవరు ? ఆరోగ్యవంతులే. (1045)
ఆరోగ్యమునకు ఆయుర్వేద ఔషధములు అద్వితీయములు.
వేసవికి తగిన పండిత డి. గోపాలాచార్యగారి
జీవామృతము అమృతామృత తైలము జ. బీర రసాయనం వంచనన లేమము
6 ఔన్నులు 3-0-0 6 ఔన్నులు గల సీసా 1-0-0 ఉష్ణులు బోగోట్టును తామర నూనెను
8 ఔన్నులు 1-12-0 8 ఔన్నులు గల సీసా 0-8-0 సీసా రు. 0-10-0 డబ్బీ రు. 0-10-0
ఈ పండితులవారి దివ్యౌషధము లింక ననేకములు గలవు.
వ్యాకింగు-పోస్టేజిఖర్చులు ప్రత్యేకము. కాటలూగు ప్రతులు ఉచితము
తంతి విలాసము. మేనేజరు, ఆయుర్వేదాశ్రమము.
పండిట్, మదరాసు. 55, ఆచారప్పకవిది, మదరాసు.

నెల స్వల్పము! సీసా 1-కి 0-8-0 అణాలు మాత్రమే!! గుణ మధికము!!

పంచభూషణ చూచికొనిన

మోసము కలుగదు.

అమృతం

జనము

అన్ని నొప్పులకు

పరమాషధము.

కలనొప్పులమాన్యుక. వాయుపుష్కలభావున. పార్శ్వపుష్కల బారదోలన. పొట్టును బోగొట్టును. ఇది మంచి యవశేష. నశలవిధమైన నొప్పులకు సంజీవినియ్యెడిది. వనమూలికలతో హిందూజాతమందు తయారు చేయబడిన మంచియెరు. దీనిని విశేషములలోని అనేకులు వాడుచున్నారు. గొప్పగొప్ప వారిచే నెలకు నాలుగు యోగ్యతా మంత్రములు పొందియున్నది. అన్ని దుకాణములలోను విక్రమగలదు. వికసారి పరీక్షించి చూడుము.

తామర తైలము

కామర, తీట, దీపగగి, దురద, ఉంకరములవంటివట్టు, రసికారుట, కంట్రుక లూడిపోవుట మొదలగు వివిధ రుగ్మములకు వాడెడు మంచియగును. దాదాగాని బొమ్మను చూచికొనుట మంచిది. కెల 0-6-0 లు మాత్రమే.

మోహనీ తైలము

శ్రీ మహామల వాడుటకు యోగ్యమైనది. రీతులములు నూ నెగల సీసా 1-కి రూ 0-12-0.

దంత చూర్ణము

పండ్లనుపులకు దివ్యవర్ణము; నువాసనగలిగియుండును. సర్వసామాన్యముగ వాడుటకు తగియున్నది. దెబ్బ 1-కి కెల 0-2-0; 12-కి రూ 1-2-0 లు.

అమృతం జనము డిపో,

109, ప్రెసిడెంట్, ఫోర్టు, బొంబాయి. రి, తంబుకెట్టి వీధి, మద్రాసు.

బర్మాటూబాకో కంపెనీవారి సిగరెట్టు

ఫిరంగి, అడక త్రివిధ మార్కుల సిగరెట్టు అందజేతకు ప్రఖ్యాతిచెంద బడుచున్నవి. అందరికి నరిపడునట్లు వెలులు నియమించబడినవి. వేలు వచ్చాము మిత్రమునుచేసి చెలువబడలేదని పూచీగా చెప్పగలము.

ప్యాకెట్టు 1-కి 10 సిగరెట్టు చొప్పున 50 ప్యాకెట్టు ఫిరంగిమార్కు మాదిరి పెట్టె 1-కి రూ. 4-12-0.

అడక త్రివిధ మార్కు గలది రూ. 3-14-0.

పాక్టీజి 0-9-0 ప్రత్యేకము.

వ్యాపారపు ధర్మ మతి ఇతరవిషయములు తెలియ గోరువాగు యీ క్రింది విలాసమునకు వ్రాయవలయును. (1555)

పోస్టుబాక్సు నెం 87 పోల్ ఏజంట్లు: సెక్యూరెస్ బీచ్, మదరాసు. స్వామి అందుకో,

మోహనీ తైలము:— శ్రీమహామల వాడుటకు యోగ్యమైనది. మెదడుకు చలువజేయును. కెండుకలు రాలకుండును. కంట్రుకలు నునుపుజేయును. నువాసనగలిగి యుండును. 0-12-0 అమృతం బొంబాయి, రి, తంబుకెట్టి వీధి, మద్రాసు.

మీ కవసరమయినచో

మొత్తసంబంధమైనట్టిగాని కరగి బోతపోయినట్టి గాని వస్తువులను గురించియు, ఇతరు, ఇనువవాసములు, వంపులు వంపులుగ వంచబడిన రేకులు కోణములుగా మార్చి పునర్వర్ణములు ఇంకను వివిధమైన ఇనుప సామానులను గురించిన అన్ని విషయములను గురించియు ఈ క్రింది కంపెనీవారిలోనే సంగతిపెందర్నముల సలహా వాటినించవలసినది. వీరు సామానులను మిక్కిలి తక్కువవెలల కిచ్చుటలోను కోరి సంతులే వారిని సకాలములో సరఫరాచేయుటలోను గొప్ప పేరు మోగినవారు.

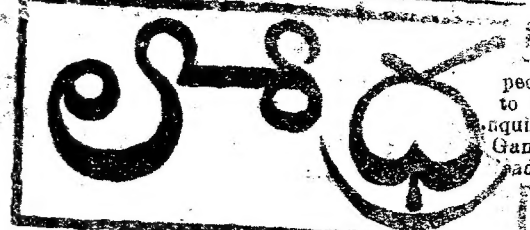
విలాసము:— ది రెలయన్ను ఫౌండ్రీ

ఫోల్ ఇండియా ఇండస్ట్రియల్స్ లిమిటెడ్, తపాలపెట్టె నెం 55కి రు,

189

మదరాసు

(వై కామయ్యగారి గోరవపుడు ఈ వ్యక్తికేమీ కూడ నుదహరింప గోరుచున్నారు.)

గర్భాశయ రోగనివారికి:— శ్రీమంతు గణపతి ముకుకుల బహిష్టి కాకుండుట, అకాలబహిష్టి, మెలకా గాను, తక్కువగానుపోవుట, మనుషురోగము, సంభావనానర రక్తహీనత, మలబద్ధకము, నూలికావాలము, క్లిష్టనొప్పులు, అరకాల్లు, అరచేతులు మంట మొదలగు శ్రీ మర్యవ్యాధి లను తుడుద్రును.

పెద్దబుడ్డి రు 8-0-0. చిన్నది రు. 1-10-0

రక్తశుద్ధి ద్రావకము:— ఇది రక్తహీనత, మలబద్ధ కము, అజీర్ణము, క్లిష్టనొప్పులు, సోమరితనము, ముహూరణములు, నుఖసంకటములు, నిస్సత్తున, కడుపులో మంట మొదలగు వ్యాధులను నివారింపి కరీరమువలన కాంచిన ముఖమునకు తేజస్సును యిచ్చును.

పెద్దబుడ్డి రు 8-0-0. చిన్నది రు 1-10-0.

స్వర నివారికి బుడ్డి 1-కి రూ. 1-8-0

కేసరికుటీరం, ఆయుర్వేద ఔషధశాల, 38, పోలీసుకమిషనరు ఆఫీసురోడ్డు, ఎలంబూరు, మద్రాస్. 166

ప్రాంత:— 9, బందన వీధి, మద్రాసు.

పాశ్చాత్య వేంకటాచలపద్ధితులవారి ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాషధములు.

1. లక్ష్మీవిలాసరసము:— లక్షోపలక్షుల క్షేగు రోగులు ఈ లక్ష్మీవిలాస రసమువలన నిరోగులై యున్నారు. ఒక యొక లక్ష్మీవిలాస రసముగల సీసా తయారై నందె నేని క్షేగుకు సర్వోత్తమమైన సిద్ధాషధము తోకటి లేదని తాళు నంతోచుచుగ బల్కుగలరు. దినబ్యరము, మూడరి బాల్కక బ్యరములు, నన్ని పాతము మొదలగునవి తక్కువ గుణముగను. సీసా 1-కి 1-0-0, 5-కి 1 ఇళాం. (594)

2. క్రినివాస తైలం:— క్షేగు గడ్డవకు, నందుల నొప్పి పోవుటకును మంచియెరు. సీసా 1-కి 0-8-0, 5-కి 1 ఇళాం.

3. వైశ్యాన రాసరం:— దీనిని నేనించినప్పటినుండియే మాత్రమును కట్టక (కలరా) వాంతిభేది, కీరభేది, అజీర్ణ భేయ గుణము కాగలదు. సీసా 1-కి 1-0-0, 5-కి 1 ఇళాం.

4. బాలసుఖోదయము:— బిడ్డలకు బలకారి; తియ్యని మందు. మందము, మలబద్ధము, అజీర్ణ భేది, కృత్తము, కడు పుట్టియుండుట, ఆకలిలేకుండుట మొదలగునవి గుణములు బిడ్డలు పుట్టిగలవారగుదురు. సీసా 1-కి 0-12-0, 5-కి 1 ఇళాం.

5. లోకామయవర కస్తూరిమృతము:— బిడ్డలకు వంక న్ను ముదిరివారికి, బాలింతలకు ఉత్తమ గుణ కారి. మందము, పడితము, దగ్గు, అజీర్ణము, కీర కాతం, పార్శ్వవాయువు, మలబద్ధం, బ్యరం, చలిబ్యరము, దుర్బలము మొదలగు యొక ననేక రోగములను గుణముచేయును. (801)

260 మృతము గల సీసా 0-4-0
తపాలా కర్కుతో 6-కి 1-8-0
" " 12-కి 2-14-0
" " 25-కి 5-5-0

తతి ఔషధముతో చూడ అనుపానము తగుగున వంకబడును. శ్రీ సీతారాధువ వైద్యశాల, మైసూరు.